

Przekrój społeczny
kandydatów
na wybory
samorządowe
i na merów
str. 9

Czy litewscy
konsumenci
potrafią walczyć
o swoje prawa?
str. 12-13

KURIER WILEŃSKI

9-10 lutego 2023 r.

Nr 17 (19228)

Cena 0,80 euro

**Niewygodny dla dyktatorów.
Andrzej Poczobut skazany na 8 lat**

str. 2

Fotomontaż Apolinary Klonowski

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzeżenie o prawie
do skracania i adiacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbliżone do opinii redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

„Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu
Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

Poczobut skazany na 8 lat. „Wyrok autorytarnego państwa”

W środę, 8 lutego, sędzia Grodzieńskiego Sądu Obwodowego ogłosił wyrok dla Andrzeja Poczobuta, działacza Związku Polaków na Białorusi oraz dziennikarza.

Poczobut otrzymał osiem lat więzienia o zastrzonym rygorze. Oskarżony był w niejawnym procesie o „wzniesienie nienawiści” oraz „wzywianie do działań na szkodę Białorusi”.

Sędzia Dymitryj Bubienczyk uznał Poczobuta za winnego, wymierzając ogólną karę ośmiu lat więzienia o zastrzonym rygorze.

Sąd nad działaczem i dziennikarzem Andrzejem Poczobutem rozpoczął się 16 stycznia i toczył przed sądem obwodowym w Grodnie. Na wniosek prokuratora rozprawy były utajnione. Ich termin był przenoszony.

TWARDO STAŁ PRZY PRAWDZIE

Od 4 października 2022 r. białoruskie KGB dodało Poczobuta do listy „osób zaangażowanych w działalność terrorystyczną”.

W akcie oskarżenia przeciwko Poczobutowi zaznaczono m.in., że dziennikarz nazwał napaść ZSRS na Polskę w 1939 r. „agresją” (rosyjska historiografia uznaje, że była to „interwencja w obronie białoruskiej mniejszości”). Oskarża się go także o stanięcie w obronie mniejszości polskiej na Białorusi w artykule, który ukazał się w „Gazecie Wyborczej” w 2020 r. na temat protestów na Białorusi, a także tekst w „Magazynie Polskim” poświęcony Anatolowi Radziwonikowi ps. „Olech”,

jednemu z dowódców polskiego podziemia antykomunistycznego na Grodzieńszczyźnie.

Poczobut wiosną 2021 r. odmówił napisania listu do Łukaszenki z prośbą o ułaskawienie.

POLSKA OPROTESTOWAŁA WYROK

Rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych Polski przekazał, że Polska potępiła wyrok, uznaje go za wyrok niesprawiedliwy.

„Potępiamy niesprawiedliwy wyrok wydany przez sąd autorytarnego państwa, Andrzej Poczobut to polski i białoruski patriota; stoimy za nim i będziemy stać” — podkreślił po wydaniu wyroku rzecznik MSZ Polski, Łukasz Jasina.

„Nadejdzie dzień, kiedy wolny Andrzej Poczobut i białoruscy Polacy będą mogli żyć na wolnej Białorusi” — skomentował Jasina za pośrednictwem swojego konta na Twitterze.

„To bardzo smutny dzień, dramatyczna sytuacja. Andrzej jest symbolem tego, co się dzieje na Białorusi. Został skazany za to, że był rzetelnym dziennikarzem, za to, że był Polakiem, za to, że mówił prawdę” — powiedziała w rozmowie z PAP wicemarszałek Sejmu RP Małgorzata Gosiewska.

„Tak na prawdę rozwiązanie tkwi w Ukrainie

i wojnie, która się tam toczy. Nasze wsparcie dla Ukrainy jest również wsparciem dla Andrzeja Poczobuta. Wygrana wojny z Federacją Rosyjską na Ukrainie to będzie wygrana dla społeczeństwa białoruskiego, gruzińskiego, dla odzyskania zagarniętych terenów takich jak Osetia Południowa czy Abchazja w Gruzji. To jest dużo szerszy kontekst. Andrzej, trzymaj się, walczymy również o Ciebie” — podsumowała wicemarszałek Gosiewska.

Poczobut przebywa w areszcie od marca 2021 r. Organizacje praw człowieka, w tym zakazana na Białorusi Wiasna, uznają Poczobuta za więźnia politycznego. Dotychczas nie miał możliwości widzenia się z rodziną.

„PRZEŻYLI STALINA, PRZEŻYJĄ ŁUKASZENKĘ”

„Kurier Wileński” rozmawiał z Andrzejem Poczobutem chwilę przed jego aresztowaniem. Mówił wtedy o działaniach Łukaszenki i jego kliki wymierzonych w Polaków na Białorusi.

— Jest to niewątpliwie pewien sprawdzian, ale Polacy na Białorusi przeżyli już Stalina, przeżyją więc też i Łukaszenkę — komentował jeszcze w 2021 r. dla „Kuriera Wileńskiego” Andrzej Poczobut, dziennikarz i członek zarządu ZPB.

Opr. Apolinary Klonowski

Firma techniki rolniczej „AUGA group” oficjalnie zaprezentowała ciągnik hybrydowy „AUGA M1” do użytku profesjonalnego. Zaprojektowany i stworzony na Litwie traktor napędzany jest biometanem oraz napędem elektrycznym, może pracować nieprzerwanie do 12 godzin. Fot. Josvydas Elinskas, ELTA

Zelenski w brytyjskim parlamencie: Londyn stał z nami od pierwszych sekund wojny

Londyn stał z Kijowem od pierwszego dnia, od pierwszych sekund i minut wojny, wyciągnął pomocną dłoń, kiedy świat jeszcze nie zrozumiał, jak reagować — powiedział w środę prezydent Ukrainy Wołodymyr Zelenski, zwracając się do obu izb brytyjskiego parlamentu.

W wygłaszanym po angielsku przemówieniu mówił, że zło znów powraca, ale mimo to „wiemy, że wolność zwycięży, wiemy, że Rosja przegra, i naprawdę wiemy, że zwy-

cięstwo zmieni świat i będzie to zmiana, której świat od dawna potrzebował”. Jak dodał, „po tym, jak Ukraina wygra wojnę, każdy przyszły agresor i dyktator będzie wiedział z czym się zmierzy i każdy agresor przegra”.

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zelenski podczas przemówienia wygłoszonego w brytyjskim parlamencie wręczył spikerowi Izby Gmin Lindsayowi Hoyle hełm jednego z asów ukraińskiego lotnictwa jako symbol tego, co powin-

no być następnym elementem pomocy wojskowej.

Zelenski powiedział, że jest dumny ze swoich sił powietrznych, ale potrzebują one samolotów, aby walczyć na wojnie. „Mamy wolność, dajcie nam skrzydła, abyśmy mogli ją chronić. Ufam, że ten symbol pomoże nam w naszej kolejnej koalicji, koalicji samolotów... skrzydeł dla wolności” — wyjaśnił.

Zelenski złożył w środę, 8 lutego, niezapowiadaną wcześniej publicznie wizytę w Wielkiej Brytanii. ■

PAP

Imieniny

9 lutego

Apolonii, Bernarda, Cyryla, Donata, Felicjana, Gorzysława, Jakuba, Mariana, Nicefora, Pelagii, Pola, Pryma, Prymusa, Reginalda, Sabina, Sulisława

10 lutego

Apollona, Gabriela, Jacka, Jacentego, Michała, Scholastyka, Sotera, Tomiła, Tomisława, Trojana, Wilhelma

Cytat dnia

„Ponieważ dusza tego kraju jest silna, ponieważ kręgosłup tego kraju jest silny, ponieważ naród tego kraju jest silny, stan naszego państwa jest silny. Nigdy nie byłem większym optymistą, jeśli chodzi o przyszłość Ameryki” — powiedział prezydent USA Joe Biden w corocznym orędziu o stanie państwa wygłoszonym w Kongresie.

Liczba dnia

100 projektów renowacyjnych w Wilnie obecnie realizuje samorządowa spółka pożytku publicznego „Auginkime miesta”. Łączna wartość projektów renowacyjnych w stolicy przekroczyła już 120 mln euro i nadal rośnie

Zebrań walne Zrzeszenia Media Polskie na Litwie

9 marca, o godz. 16.00, w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbędzie się walne zebranie sprawozdawczo-wyborcze.

Porządek obrad

1. Sprawozdanie prezesa ZMPL z działalności
2. Dyskusja nad sprawozdaniem prezesa ZMPL
3. Wybory nowego prezesa i wiceprezesa ZMPL
4. Sprawy bieżące

Prezes Zrzeszenia Media Polskie na Litwie
Walenty Wojniłło

Polska wzorowym członkiem NATO

Polska ze względu na wojnę w Ukrainie zwiększa wydatki na wojsko. Na obronę ma przeznaczyć 4 proc. PKB. Polska ma też wydać rekordową sumę na zakup amerykańskich wyrzutni HIMARS.

30 stycznia premier RP Mateusz Morawiecki oraz wicepremier i minister obrony RP Mariusz Błaszczak odwiedzili 18. Dywizję Zmechanizowaną im. gen. broni Tadeusza Buka w Siedlcach. Na konferencji prasowej szef polskiego rządu oświadczył, że trwająca od prawie roku pełnowymiarowa rosyjska agresja w Ukrainie skorygowała wydatki na obronę. Premier powiedział, że w 2023 r. Polska wyda na wojsko 4 proc. PKB. „To być może będzie największy procent pieniędzy przeznaczonych na armię wśród wszystkich państw NATO” — poinformował dziennikarzy Mateusz Morawiecki. Premierowi wtórował szef MON. „Rozwijamy Wojsko Polskie, wzmacniamy Wojsko Polskie, bo bezpieczeństwo jest warunkiem rozwoju naszego kraju” — powiedział Mariusz Błaszczak.

SILNA ARMIA I PAŃSTWO

Premier Polski podkreślił, że wzmacnianie obrony kraju jest zadaniem priorytetowym i kompleksowym. Zaznaczył, że jego rząd ciągle wzmacnia polską armię poprzez kupno nowoczesnego uzbrojenia. „Nie ma silnego państwa bez silnej armii, ale także nigdy nie będzie silnej armii bez silnego państwa, bez silnych finansów publicznych, bo wiemy doskonale, że to uszczelnienie systemu finansowego, naprawa tego systemu, pozwoliła sfinansować ogromne wydatki na uzbrojenie, na przyjęcie nowych żołnierzy do polskiej armii” — mówił w Siedlcach premier.

Deklaracja szefa polskiego rządu została dostrzeżona na świecie. Niemiecki dziennik „Die Welt” napisał, że Polska od dłuższego czasu jest jednym z liderów krajów NATO, które zwiększają finanse na obronę kraju. „Polska od dłuż-

„Nie ma silnego państwa bez silnej armii” — mówi premier RP Mateusz Morawiecki Fot. EPA-ELTA

„To być może będzie największy procent pieniędzy przeznaczonych na armię wśród wszystkich państw NATO” — poinformował dziennikarzy Mateusz Morawiecki.

szego cieszy się opinią wzorowego ucznia NATO. Bez problemu kraj ten przekracza wyznaczony przez sojusz wojskowy cel 2 proc. wydatków na obronę. W tym roku dzięki kolejnym wydatkom obronnym w wysokości 21 mld euro Polska ma dojść do 3 proc. PKB. A premier Mateusz Morawiecki zapowiedział nawet zwiększenie wydatków obronnych do 4 proc. (PKB) jeszcze w 2023 r.” — napisano w niemieckim dzienniku.

MODERNIZACJA PRIORYTETEM

Litewskie wydatki na wojsko w roku bieżącym są na poziomie 2,52 proc. PKB. W założeniach budżetowych jest mowa, że w razie potrzeby wydatki na obronę w naszym

kraju mogą wzrosnąć również do 3 proc. „Uwzględniając obecną sytuację w kwestii bezpieczeństwa oraz zapotrzebowanie w jak najszybszym czasie nabycia odpowiedniej infrastruktury wojskowej dla naszych żołnierzy i żołnierzy naszych sojuszników, w roku 2023 zaplanowano przeznaczyć 2,52 proc. na ochronę kraju. Mamy jasny plan, jak mamy wykorzystać środki” — mówił pod koniec ubiegłego roku minister ochrony kraju Arvydas Anušauskas.

W tym tygodniu szef resortu podkreślił, że wzmacnianie rodzimych sił zbrojnych nadal pozostaje priorytetem. „Rosyjskie działania hybrydowe względem krajów Zachodu uwiarydowiły, że nadal mamy sporo do zrobienia we wzmacnianiu odporności wszelkich systemów cywilnych. Z drugiej strony, jeszcze raz przekonaliśmy się, że wola narodu do sprzeciwu (zewnątrznej agresji — przyp. red.) jest podstawowym źródłem zachowania państwa” — oświadczył minister.

5.>>

USA od dawna krytykują bogate kraje NATO, że zbyt mało przeznaczają finansów na obronę. Biorąc pod uwagę budżety obronne krajów NATO, w przeliczeniu na PKB, to najwięcej na obronę wydają USA, Wielka Brytania, Grecja, Chorwacja, Polska, Słowacja, Estonia, Łotwa i Litwa. W roku minionym Stany Zjednoczone wydały na wojsko 3,47 proc. PKB. Dla przykładu: Francja 1,9 proc., Niemcy 1,4 proc., Kanada 1,27 proc., a Hiszpania zaledwie 1,01 proc.

ZAKUP SYSTEMÓW HIMARS

Deklaracje premiera RP o wzmocnieniu obronności kraju wkrótce zostały potwierdzone realnymi działaniami. We wtorek (7 lutego) Departament Stanu USA zatwierdził sprzedaż Polsce 500 wyrzutni HIMARS wraz z amunicją za 10 mld dolarów. Poinformowała o tym należąca do Pentagonu Defense Security Cooperation Agency (DSCA).

W skład zamówienia oprócz wyrzutni HIMARS wejdą: 478 zestawów do ładowania wyrzutni, 45 rakiet ATACMS o zasięgu 300 km, 461 zestawów precyzyjnych rakiet GMLRS-AW (z głowicami zawierającymi 182 tys. kulek wolframowych), 521 zestawów GMRLS-U (z głowicami odłamkowo-burzącymi) i 532 zestawy rakiet GMLRS o zwiększonym zasięgu do 150 km (GMLRS-ER AW), a także części zapasowe, rakiety szkoleniowe i usługi logistyczne. „Proponowana sprzedaż pomoże osiągnąć cele polskiego wojska dotyczące modernizacji zdolności i dalszego zwiększenia interoperacyjności ze Stanami Zjednoczonymi i innymi sojusznikami” — zakomunikowało DSCA.

Jeszcze w ubiegłym roku Polska złożyła zamówienie na 500 wyrzutni HIMARS. Okazało się, że taka liczba przewyższa możliwości amerykańskiego producenta. 8 lutego minister Błaszczak poinformował jednak, że Departament Stanu USA wyraził zgodę na sprzedaż Polsce prawie 500 wyrzutni tego typu. „Wielkie wzmocnienie

„Wielkie wzmocnienie polskiej artylerii coraz bliżej” — twierdzi minister obrony RP Mariusz Błaszczak **Fot. gov.pl**

„Rozwijamy Wojsko Polskie, wzmacniamy Wojsko Polskie, bo bezpieczeństwo jest warunkiem rozwoju naszego kraju” — powiedział Mariusz Błaszczak.

polskiej artylerii coraz bliżej” — skomentował sytuację minister.

„MAŁE, A WREDNE”

Na ile jest ważny zakup systemu HIMARS, pokazuje wojna w Ukrainie. W rozmowie z PAP analityk wojsko-

wości oraz szef działu bezpieczeństwa i spraw międzynarodowych platformy analitycznej „Polityka Insight”, Marek Świerczyński, powiedział, że HIMARS i ich odpowiedniki radykalnie zmieniły bieg wojny. „Na czym polegają zalety tej broni? Po pierwsze to to, co wiemy. Duży zasięg (ok. 80 km), relatywnie ciężka głowica i ogromna precyzja trafienia. Druga sprawa to mobilność tej broni. Jest to »małe, a wredne«. Mieści się na dość lekkiej ciężarówce, może szybko się przemieszczać, a schować ją można nawet w stodole” — wytłumaczył ekspert.

Opr. Antoni Radczenko

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Blisko dwa tysiące zaginionych dzieci na Litwie

W środę, 8 lutego, w Wilnie nadal trwały poszukiwania 15-letniego Mykolasa Davidonisa. Chłopiec zaginął 4 lutego.

Wiadomo, że w minioną sobotę około szesnastej nastolatek był w pobliżu kina Vingis. Następnie trolejbusem nr 4 dojechał do przystanku Kražių, wysiadł i poszedł w stronę rzeki. Na nabrzeżu, naprzeciwko Teatru Opery i Baletu zadzwonił do kolegi, z którym miał wideorozmowę. Po godzinie osiemnastej chłopiec już nie odbierał telefonów, około godziny dwudziestej pierwszej komórka była wyłączona.

Rzeczy zaginionego znaleziono nad Wilią w okolicach ul. Służkų, niedaleko mostu Żyrmuńskiego. Natychmiast wezwano strażaków, policję i ratowników. W akcję poszukiwawczą zaangażowali się także nurkowie.

Według danych statystycznych w 2022 r. na Litwie zarejestrowano ponad 2 tys. osób zaginionych, w tym 1 938 dzieci.

Arūnė Bernatonytė, pracownica socjalna oraz kierowniczka infolinii dla zaginionych dzieci, powiedziała, że liczba ta nie znaczy, że akurat tyle dzieci zaginęło. „Zdarza się, że dziecko w ciągu roku ucieka z domu pięć razy i za każdym razem rodzice czy opiekunowie zgłaszają zaginięcie. Większość dzieci zaginionych odnajduje się” — zaznaczyła Bernatonytė.

Tak było w przypadku zaginięcia nieletniej mieszkanki rejonu wileńskiego. We wrześniu 2022 r. policja zwróciła się z prośbą o pomoc w sprawie zaginięcia 17-letniej Aminy Naus. W marca ub. roku nastolatka wyszła z domu w wsi Rozkazy (gmina Zujuny) w rejonie wileńskim i nie wróciła. Wiadomo było, że kilka razy uciekała z domu. Dopiero przed kilkoma dniami dziewczyna została odnaleziona, cała i zdrowa, dzięki zorganizowanej międzynarodowej akcji poszukiwawczej.

Na Litwie działa bezpłatna gorąca linia międzynarodowej pomocy. Pod nr tel. 116 000 należy dzwonić w przypadku zagi-

■ Mykolasa Davidonisa zaginął 4 lutego

nięcia dziecka. „Linia ta działa w 32 krajach Europy. W przypadku zaginięcia dziecka poza Litwą uruchamiane jest poszukiwanie na poziomie międzynarodowym. Dzięki takiej współpracy po upływie blisko sześciu miesięcy od momentu zaginięcia odnaleziono nastoletnią mieszkankę Litwy, która została wywieziona do Hiszpanii” — zaznaczyła kierowniczka infolinii.

Centrum Wsparcia Rodzin Osób Zaginionych osobom dzwoniącym na bezpłatną linię 8 800 26161 zapewnia wsparcie emocjonalne, pomoc psychologiczną oraz udostępnia potrzebne informacje partnerom zarówno na Litwie, jak i za granicą.

„Większość zaginionych dzieci to te, które uciekły z domu. Najczęściej do ucieczek dochodzi z powodu konfliktów z rodzicami, braku uwagi z ich strony, przemocy domowej, znęcania się w szkole. Odnotowuje się też sporo przypadków, kiedy uciekają dzieci mieszkające w rodzinach zastępczych czy placówkach opiekuńczych. Jeśli chodzi o dorosłych, to przeważnie są to osoby, które wyjechały do pracy za granicę. Poszukują ich krewni czy przyjaciele, kiedy nie mogą się z nimi skontaktować” — wyjaśniła Bernatonytė.

Osoby, które mają jakiegokolwiek informacje na temat zaginionego Mykolasa Davidonisa proszone są o kontakt pod nr 112 lub +370 612 16174. Na Facebooku powstała też specjalna grupa „Mykolo paieška”.

**Opr. Justyna Giedrojc
Fot. Facebook**

■ W akcję poszukiwawczą zaangażowali się także nurkowie

Prezentacja dwujęzycznego wydania pierwszej książki wieszczą

Muzeum Uniwersytetu Wileńskiego zaprasza na prezentację jubileuszowego dwujęzycznego wydania pierwszej książki Adama Mickiewicza. Prezentację nowej książki zainauguruje rektor Uniwersytetu Wileńskiego prof. Rimvydas Petrauskas oraz I Radca Ambasady RP, kierująca Instytutem Polskim Dorota Mamaj.

Dziś, 9 lutego o godz. 18.00 w Auli Kolumnowej Uniwersytetu Wileńskiego (Mažoji aula, ul. Universiteto 3) odbędzie się prezentacja książki „Adomo Mickevičiaus Poezija. Pirmas tomas / Poezye Adama Mickiewicza. Tom pierwszy”, wydanej przez Muzeum Uniwersytetu Wileńskiego.

— Książka ta jest uważana za początek polskiego i litewskiego romantyzmu, którego dwusetną rocznicę obchodziliśmy w 2022 r. Opracowanie książki, tłumaczenia i inne prace trwały około półtora roku. Podczas prezentacji można będzie też kupić nowe wydanie — mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Alicja Dzisiewicz, kustoszka wileńskiego Muzeum Adama Mickiewicza.

W ramach obchodów Roku polskiego i litewskiego Romantyzmu Muzeum Uniwersytetu Wileńskiego zastanawiało się nad tym, w jaki sposób można godnie go uczcić. „Uznaliśmy, że ważne jest przypomnienie tego, co było początkiem tego romantyzmu — pierwszy zbiór poezji Adama Mickiewicza. Cieszymy się, że książka ukazała się w wigilię urodzin Wilna, gdyż jest swoistym przypomnieniem o wielokulturowej przeszłości tego miasta i wyrazem szacunku dla niej oraz umacniania dziś wspólnotowych więzi między różnymi narodami, które tworzyły i tworzą Wilno” — o przygotowaniu książki opowiada kierowniczka projektu Monika Ramonaitė.

Nową książkę przedstawia: tłumaczka tekstów poetyckich prof. Regina Kożeniauskienė, główna redaktorka książki, pracowniczka naukowa Instytutu Historii Litwy dr Reda Griškaitė, literaturoznawczyni, prof. Uniwersytetu Wileńskiego Bri-

Nowe wydanie „Poezj. Tomu pierwszego” zostało przygotowane w języku litewskim i polskim **Fot. Justinas Auškelis**

gita Speičytė oraz kierowniczka projektu, dyrektorka Muzeum Uniwersytetu Wileńskiego, Monika Ramonaitė. Podczas imprezy będą recytowane ballady Adama Mickiewicza w języku litewskim i polskim. Goście będą mieli wyjątkową okazję do obejrzenia egzemplarza pierwszego tomu „Poezj” Adama Mickiewicza z 1822 r., przechowywanego w Dziale Druków Rzadkich Biblioteki Uniwersytetu Wileńskiego.

W 1822 r. oryginał książki Adama Mickiewicza ukazał się w działającej na Uniwersytecie Wileńskim drukarni Józefa Zawadzkiego. Nowe wydanie „Poezj. Tomu pierwszego” zostało przygotowane w języku litewskim i polskim po raz pierwszy jako solidna publikacja źródłowa, zawierająca oryginalne teksty Mickiewicza oraz ich nowe tłumaczenia na język litewski. Publikację uzupełniają krytycznoliterackie teksty badaczy literatury i redaktorów książki, również ilustracje autorstwa artysty malarza Stasysa Eidrigevičiausa.

Tłumaczka tekstów poetyckich, prof. R. Kożeniauskienė, za podstawę tłumaczenia wzięła pierwotne źródło z 1822 r. — tomik z unikalnego nakładu 513 egzemplarzy. „Wczuć się w

epokę i przekazać jej ducha i styl jest dążeniem każdego tłumacza. Polszczyzna Mickiewicza wydaje się być tak prosta, przejrzysta i zrozumiała, ale zawarta jest w niej niesamowita wewnętrzna potęga” — twierdzi prof. Kożeniauskienė.

Jednym z najważniejszych pragnień inicjatorów publikacji była chęć przedstawienia oryginału w takiej postaci, w jakiej ukazał się w tzw. pierwszym wydaniu. Chodziło o zachowanie każdej literki, każdego znaku, z wielkim poszanowaniem wobec dialektalnych cech języka Mickiewicza, a nawet pozostawieniem błędów zapisu i korekty.

Książkę można nabyć w księgarni Wydawnictwa Uniwersytetu Wileńskiego, Muzeum Uniwersytetu Wileńskiego oraz w innych miejscach dystrybucji książki, również podczas prezentacji książki.

Wydanie książki sfinansowano ze środków: Rady Kultury Litwy (Lietuvos kultūros taryba), Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury, Instytutu Polskiego w Wilnie.

■
Opr. J.G

Na podst. muziejus.vu.lt, inf. wł.

Litewscy mleczarze protestują przeciw niskim cenom skupu mleka

Honorata Adamowicz

Rolnicy postawili zielone krzyże przed budynkami administracyjnymi głównych przetwórców i handlowców, a przez kolejny tydzień rozdają mleko bezpłatnie lub po prostu wylewają na pole.

SPADAJĄCE CENY

— W tym roku w styczniu ceny skupu mleka mocno spadły, a w lutym już ponad 40 proc., z 47 do 27 centów. Ceny skupu mleka surowego spadły do tego stopnia, że są już poniżej kosztów własnych. Dzisiaj mleko jest skupowane po takiej samej cenie jak w 2019 r., kiedy wszystko było o wiele taniej — ubolewa nad sytuacją w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Eimantas Bičius, dyrektor Litewskiego Stowarzyszenia Producentów Mleka.

Rolnicy również wzywają mieszkańców do przyłączenia się do strajku. Proszą ich, aby nie kupowali produktów mlecznych w supermarketach w tym tygodniu, ale na targowiskach, w butikach rolników lub po prostu odbierali je za darmo.

CENA SUROWCÓW A OSTATECZNA CENA PRODUKTU

— W ubiegłym roku handlowcy i przetwórcy mówili, że w sklepach ceny produktów mlecznych rosną ze względu na fakt, że surowce stają się coraz droższe. Ale nie sądzę, aby cena surowców w jakikolwiek sposób prowadziła do wzrostu ceny produktów mlecznych lub do spadku ich cen — ocenia Eimantas Bičius.

Na Litwie ceny skupu mleka surowego są podzielone na 10 grup. Im mniej mleka rolnik oddaje, tym niższa cena za kilogram mleka. Kiedy cena skupu mleka surowego wzrasta — wzrasta nie dla wszystkich, a gdy spada — zmniejsza się

Protesty mleczarzy w całym kraju rozpoczęły się w poniedziałek, 6 lutego.

6 lutego mleczarze postawili zielone krzyże przed budynkami administracyjnymi głównych przetwórców i handlowców, a przez kolejny tydzień rozdają mleko bezpłatnie lub wylewają na pole. Fot. Dainius Labutis, ELTA

zarówno dla większych, jak i mniejszych gospodarstw.

— Mleko jest łatwo psującym się surowcem, więc przechowywać długo nie można. Mleko należy sprzedać tego samego dnia, inaczej zepsuje się, więc mleczarze nie mogą czekać aż ceny za mleko pójdą w górę. Na Litwie i tak mamy bardzo mało rolników zajmujących się mlekiem, a dzisiejsza sytuacja może doprowadzić do tego, że w ogóle ich nie zostanie — podkreśla dyrektor Litewskiego Stowarzyszenia Producentów Mleka.

ALARMUJĄCE PROGNOZY

„Surowego mleka na Litwie brakuje. Jeśli wszystkie sieci, handlowcy, przetwórcy nie uratują gospodarstw, konsekwencje będą długofalowe i pojawi się pytanie, skąd będzie pochodzić surowe mleko. Nie zgadzamy się, żeby w tej sytuacji cały spadek cen skupu mleka spadł na barki rolników, tak nie powinno być” — powiedział minister rolnictwa, Kęstutis

Navickas, na konferencji prasowej w odpowiedzi na napięcia w sektorze mleczarskim.

Minister podkreślił, że jeśli gospodarstwa w kryzysie nie otrzymają pomocy, sami przetwórcy poniosą w dłuższej perspektywie większe straty niż ponieśliby obecnie, pomagając rolnikom poradzić z tą sytuacją.

„W czasach kryzysu, kiedy ceny się wahają, rolnicy są pierwszymi, którzy cierpią, więc ministerstwo dokonuje przeglądu istniejącego rozporządzenia, ponieważ te środki, które były dotychczas przewidywane, nie wystarczą. W rozwiązaniu tego kryzysu pomogłyby nie tylko zmiany legislacyjne, ale także wkład samych rolników. Konieczne jest wzmocnienie ich siły przetargowej. Widzimy brak współpracy. Spółdzielnie łatwiej znoszą kryzysy, a pojedynczym rolnikom trudno jest przetrwać. Słyszymy, widzimy, chcemy pomóc” — powiedział minister rolnictwa. ■

Przekrój społeczny kandydatów na wybory samorządowe i na merów

Do wyborów rad samorządowych i merów, które odbędą się 5 marca, stanęła różnobarwna armia 13 797 kandydatów: 109 milionerów, ponad 1 000 osób nieposiadających majątku, ok. 500 byłych skazanych, a nawet 94-letni mężczyzna.

Główna Komisja Wyborcza (VRK) opublikowała pełną listę kandydatów, ich życiorysy, oświadczenia majątkowe oraz dochodowe i inne dane.

MILIONERZY

Trzech najbogatszych kandydatów pochodzi z rejonu szawelskiego, Kłajpedy i Wilna. Najbogatszym z nich jest lider Związku Chłopów i Zielonych Ramūnas Karbauskis. Polityk zadeklarował, że posiada 26 mln 667 tys. euro. Drugie miejsce zajmuje Vidmantas Dambrauskas, kandydat komitetu Wierni Kłajpedzie, który posiada 19 mln 30 tys. euro. Remigijus Lapinskas, kandydat od Partii Zielonych Litwy, jest na trzecim miejscu — posiada 9 mln 328 tys. euro.

Większość — 19 milionerów — znajduje się w szeregach Związku Chłopów i Zielonych. Związek Ojczyzny-Litewscy Chrześcijańscy Demokraci zgłosił 18 milionerów. Jeden milioner znalazł się również na liście Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin.

DŁUŻNICY I WIEK

Dane przekazane przez kandydatów wskazują, że najwięcej długów mają kandydaci Chłopów, z Partii Regionów Litwy oraz z partii Wolność i Sprawiedliwość.

1 379 kandydatów zadeklarowało, że nie posiada żadnego majątku. Dwie osoby zadeklarowały, że posiadają tylko jedno euro majątku.

Tymczasem związek „W imię Litwy” ma w swoich szeregach najstarszego kandydata. W dniu wyborów kończy on 94 lata. Najmłodszymi kandydatkami są trzy 18-latki z Partii Wolności, kandydujące do rady samorządu joniskiego.

W szeregach najmłodszych kandydatów znalazł się również 18-letni chłopak z Uciiany.

Do wyborów rad samorządowych i merów został niecały miesiąc

Fot. Marian Paluszkiwicz

KRYMINALIŚCI

VRK poinformowała, że w tym roku w wyborach bierze udział ok. 500 kandydatów z przeszłością kryminalną, czyli dwa razy więcej niż przed czterema laty. To osoby, które w przeszłości dopuściły się różnych czynów karalnych i mają za sobą doświadczenie pozbawienia wolności.

WYKSZTAŁCENIE

Prawie 44 proc. kandydatów zadeklarowało wyższe uniwersyteckie wykształcenie, 8,4 proc. — studia kolejalne, 7,1 proc. — wykształcenie średnie z kwalifikacjami zawodowymi, 6,9 proc. — wykształcenie średnie, a 17 proc. nie wskazało poziomu swego wykształcenia.

Najwięcej kandydatów z wyższym wykształceniem — 1 123 — jest w

szeregach Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej.

SZTURM POSŁÓW

W tegorocznych wyborach samorządowych kandyduje prawie 1/5 obecnych parlamentarzystów, a większość — 49 — urzędujących merów ubiega się o reelekcję.

Według Głównej Komisji Wyborczej o stanowisko mera ubiega się 26 posłów, a tylko jeden — kandyduje do rady samorządu rejonu birżańskiego.

W tym roku w wyborach samorządowych bierze udział prawie dwa razy więcej posłów niż cztery lata temu. Kandydowało wówczas 14 parlamentarzystów, na nowych merów wybrano dwóch posłów.

Aleksander Borowik
na podst. inf. VRK

Fale sejsmiczne trzęsienia ziemi w Turcji dotarły również do Litwy

Honorata Adamowicz

Fale sejsmiczne zarejestrowano niemal na całym świecie, w tym na Litwie, powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” szef litewskiej służby geologicznej, sejsmolog Andrius Pačėsa.

ZAREJESTROWANO WIBRACJE W WIELU STACJACH SEJSMICZNYCH

— Jeśli trzęsienie ziemi wystąpi w dowolnym miejscu na świecie o sile większej niż 5 punktów, to praktycznie wszystkie stacje sejsmiczne Ziemi je rejestrują. A więc po trzęsieniu ziemi w Turcji nasze litewskie stacje sejsmiczne, a także stacje sejsmiczne państw bałtyckich, zarejestrowały vibracje po trzęsieniu ziemi w Turcji, ale nie ma w tym nic zaskakującego. Tego nie poczuli ani ludzie, ani zwierzęta, ani też budynki — twierdzi Andrius Pačėsa.

LITWA BEZ TRZĘSIEŃ

Według specjalisty, na Litwie nie doszło do ani jednego trzęsienia ziemi, ale oscylacje o sile kilku punktów wielokrotnie docierały do nas z pobliskich ziem. Na terytorium Litwy bardziej znaczące skutki trzęsienia ziemi odnotowano 21 września 2004 r., kiedy to w Kaliningradzie doszło do dwóch zupełnie nieoczekiwanych trzęsień ziemi. Wtedy vibracje odczuła większa część Litwy, zwłaszcza w pobliżu zachodnich obrzeży. W tym czasie stała siła trzęsienia ziemi osiągnęła 4-5 punktów w skali Richtera.

— Na szczęście, nam nie grozi trzęsienie ziemi jak w Turcji. Teoretycznie mogłoby wystąpić, ale ta skala nie przekroczyłaby 5 punktów. Litwa wśród państw bałtyckich ma najniższą aktywność sejsmiczną i nawet nasi estońscy i łotewscy sąsiedzi mają nieco silniejsze oscylacje ziemi

Trzęsienie ziemi w Turcji było tak silne, że zostało odnotowane w Syrii, Libanie i na Cyprze, zaś Włochy wydały ostrzeżenie przed możliwością wystąpienia tsunami.

W poniedziałek nad ranem południowo-wschodnią Turcję i północną Syrię nawiedziło trzęsienie ziemi o magnitudzie 7,8 **Fot. EPA-ELTA**

— podkreśla szef litewskiej służby geologicznej.

Według danych Służby Geologicznej Litwy, terytorium Litwy, podobnie jak terytorium innych państw bałtyckich, charakteryzuje się niską aktywnością sejsmiczną, o której decyduje skorupa ziemska i duża odległość od aktywnych stref sejsmicznych. Ponadto na terytorium Litwy nie jest znane ani jedno aktywne sejsmicznie pęknięcie tektoniczne.

TRZĘSIENIE ZIEMI W TURCJI

W poniedziałek nad ranem południowo-wschodnią Turcję i północną Syrię nawiedziło trzęsienie ziemi o magnitudzie 7,8. Według wstępnych informacji w sumie zginęło ponad 5 tys. osób, a ponad 20 tys. zostało rannych. Liczby wciąż rosną. Sytuacja jest dramatyczna. ONZ szacuje, że pomocy w obu krajach może potrzebować nawet 23 mln osób, w tym 1,4 mln dzieci. Warunki pogodowe są bardzo trudne, a pomoc nie może dotrzeć do potrzebujących z powodu rozmiaru szkód. Akcją służb ratunko-

wych w obu krajach utrudniają opady deszczu oraz śniegu. Wielu ludzi wciąż jest pod zawalonymi budynkami, w tym wielopiętrowymi. „To największa katastrofa od 1939 r. Nie da się przewidzieć, o ile wzrośnie bilans ofiar śmiertelnych w miarę trwania poszukiwań i akcji ratunkowej. Swoją pomoc zaoferowało 45 państw” — powiedział prezydent Turcji Recep Tayyip Erdoğan.

Ludzie próbują się wydostać z miast, jak najdalej od zabudowań, z obawy przed zawaleniem się kolejnych budynków. Na ulicach tworzą się więc potężne korki. Akcją ratowniczą utrudnia śnieg i deszcz. Skala katastrofy skłoniła władze tureckie do ogłoszenia alarmu 4. stopnia, co oznacza, że zwrócili się o pomoc międzynarodową.

Do Turcji na misję ratowniczą po trzęsieniu ziemi wyleciała grupa poszukiwawczo-ratownicza HUSAR Poland — 76 strażaków Państwowej Straży Pożarnej i 8 wyszkolonych psów. Wraz ze grupą na misję udało się pięć osób z Zespołu Pomocy Humanitarnej-Medycznej. ■

Konto bankowe dla dziecka staje się standardem

Wraz z rosnącą popularnością elektronicznych środków płatniczych, coraz więcej rodziców decyduje się na otwarcie konta dla swoich pociech.

Honorata Adamowicz

Według danych banku Swedbank, w ubiegłym roku rodzice otworzyli ponad 16 tys. kont dla dzieci poniżej 14. roku życia. Większość z nich (66 proc.) była otwarta dla dzieci w wieku 10-13 lat.

WZROST LICZBY KONT

— Liczba kont dziecięcych rośnie z roku na rok, a w 2022 r. liczba kont otwartych dla osób nieletnich wzrosła o 39 proc. w porównaniu z 2021 r. Widzimy wyraźny trend, że rośnie potrzeba zapewnienia dzieciom dostępu do nowoczesnych narzędzi do zarządzania płatnościami i finansami. Konto dla dziecka może stać się narzędziem do samodzielnej nauki radzenia sobie z pieniędzmi, a jednocześnie rodzice mają możliwość monitorowania zachowań finansowych dziecka, doradzania mu w trakcie podejmowania decyzji finansowych — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Pavel Ladziato, szef działu obsługi klienta prywatnego w Swedbanku.

ZDALNE OTWIERANIE KONT DLA DZIECI

Rodzice mogą zdalnie otworzyć konto dla dzieci i aktywnie korzystają z tej opcji. 66 proc. kont dla dzieci zostało otwartych w ubiegłym roku bez wizyty w oddziale banku.

Otwarte konta dla dzieci są najczęściej wykorzystywane do oszczędzania i otrzymywania elektronicznego kieszonkowego. Dzieci, mając karty płatnicze, mogą nauczyć się prawidłowo rozporządzać swymi pieniędzmi, nauczyć się oszczędzać, a także planować swoje wydatki — ponieważ ich historia płatności kartą jest łatwo dostępna. Dlatego mogą dokładnie przeanalizować, na co zostały wydane pieniądze, być może,

Liczba kont dziecięcych rośnie z roku na rok, a w 2022 r. liczba kont otwartych dla dzieci wzrosła o 39 proc. w porównaniu z 2021 r. Fot. Marian Paluszkiwicz

gdzie były wydane niepotrzebnie, a w przyszłości uniknąć takich niepotrzebnych wydatków.

RODZICIELSKI MONITORING

— Rodzice zatem mogą zapewnić bezpieczny rozwój wiedzy finansowej dzieci, monitorując wszystkie transakcje i saldo konta za pośrednictwem inteligentnej aplikacji bankowej lub za pośrednictwem internetowego konta bankowego — zaznacza przedstawiciel Swedbanku.

Według danych Swedbanku 96 proc. dzieci, dla których w ubiegłym roku otwarto konta, otrzymało również karty płatnicze.

PROGRAM DLA MŁODZIEŻY

Posiadając własne konto bankowe, dzieci od 6. roku życia mogą zostać uczestnikami Programu dla Młodzieży Swedbank (Swedbank's Youth Programme) i wziąć udział w grze z wiedzy finansowej „Marsz wiedzy”,

otrzymać zbliżeniową kartę płatniczą Mastercard WEB i korzystać z inteligentnej aplikacji Swedbank.

RODZICE POZYTYWNIENIE OCENIAJĄ KARTY PŁATNICZE DLA DZIECI

— Moja córka od siedmiu lat ma kartę płatniczą. Jestem bardzo zadowolona. To jest bezpieczne, ponieważ na karcie nigdy nie ma większych sum. Raz w tygodniu przelewam jej kieszonkowe, a ona już sama nimi rozporządza. Uczę ją, jak trzeba prawidłowo oszczędzać, dlatego też raz w tygodniu siadamy razem i przeglądamy, na co były wydane pieniądze. Zauważyłam też, że zaczęła oszczędzać i stara się, żeby konto nigdy nie było puste. Karta płatnicza jest bardzo wygodna, kiedy dziecko wyjeżdża na wakacje. Jeżeli zabraknie pieniędzy, to w każdej chwili mogę zrobić przelew i kontrolować, na co córka wydaje pieniądze. Jestem bardzo zadowolona — ocenia mama 11-letniej Mileny z Wilna. ■

Czy litewscy konsumenci potrafią walczyć o swoje prawa?

Antoni Radczenko

Nie można zarzucić władzy, jak sądzi prezes Centrum Obrony Praw Konsumentów, Paulius Mereckas, że nie reaguje na sytuację na rynku — ale z drugiej strony społeczeństwo również zachowuje się pasywnie w obronie swych praw.

Porównując dane z grudniem 2021 r., w ciągu roku siła nabywcza mieszkańców zmniejszyła się o 6 proc. Z danych Agencji Danych Państwowych wynika, że w ostatnim miesiącu 2022 r. sprzedaż detaliczna skurczyła się o 6,2 proc. Swedbank w specjalnym oświadczeniu podał, że w grudniu rozliczanie kartami płatniczymi oraz gotówką również zmniejszyło się o mniej więcej 6 procent. Poza tym w grudniu minionego roku sprzedaż artykułów spożywczych zmniejszyła się o 10 proc., chociaż liczba mieszkańców kraju wzrosła o 2 proc.

CENY ROSNĄ SZYBCIEJ

Celem organizacji pozarządowej Centrum Obrony Praw Konsumentów, działającej na Litwie od 22 lat, jest m.in. edukacja konsumentów w zakresie handlu detalicznego artykułów spożywczych, sprzedaży internetowej, usług telekomunikacyjnych.

— Sprawa jest kompleksowa. Ceny skoczyły w górę bardzo mocno, natomiast wynagrodzenia — nie. Generalnie to jest znana sytuacja, że ceny zawsze rosną szybciej niż wynagrodzenia. To, co wskazują podane dane, że wśród ludzi pozostaje coraz mniej oszczędności finansowych. Plus dochodzą wysokie ceny na energię ciepłą. To dotyczy zarówno drewna na opał, jak również ogrzewania centralnego. Generalnie sytuacja jest widoczna gołym okiem bez zbędnych badań.

Siła nabywcza mieszkańców spadała o 6 proc., co automatycznie wpłynęło na nawyki zakupowe.

■ Zmalała siła nabywcza mieszkańców

Gdyby były odpowiednie, długoterminowe badania dotyczące sytuacji na rynku konsumenckim, to wówczas można byłoby w dłuższej perspektywie zbadać, jak i dlaczego mienia się siła nabywcza mieszkańców — analizuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” szef organizacji Paulius Mereckas.

Tymczasem ekonomistka Swedbanku, Greta Ilektytė, nie ocenia tak dramatycznie sytuacji. Jej zdaniem święta 2021 r. to był okres, kiedy po prawie dwóch latach izolacji pandemicznej zniesiono sporo ograniczeń covidowych. To wywołało boom konsumpcyjny. Dlatego spadek o 6 proc. nie świadczy o żadnych apokaliptycznych scenariuszach. „Oczywiście, do tego przyczynił się dwucyfrowy wzrost wynagrodzeń i rekordowy poziom bezrobocia. Trzeba też uwzględnić inicjatywę rządu o rekompensacie na energię, wzrost minimalnego wynagrodzenia oraz inne narzędzia wspomagające.

Tylko 16 proc. gospodarstw domowych mieszka w pomieszczeniach, gdzie trzeba płacić podwyższone odsetki bankowe” — podkreśliła w specjalnym oświadczeniu przedstawicielka banku. Przykładowo w Estonii tego typu mieszkań jest 1/3 ogółu, a w Szwecji ponad 50 proc.

DWUZNACZNE TENDENCJE

W ciągu ostatniego kwartału 2022 r., kiedy mieliśmy największy wskaźnik inflacji w kraju, wydatki w lokalach gastronomicznych wzrosły o 12 proc. „Mamy więc do czynienia z dwuznacznymi tendencjami. Wygląda na to, że dopóki jedna grupa ogranicza się do zakupu towarów niezbędnych, to w przypadku innych siła nabywcza zmieniała się minimalnie. Dlatego część mieszkańców mogło nadal wydawać pieniądze na rozrywkę” — wytłumaczyła Greta Ilektytė.

12.>>

Zdaniem przedstawicielki banku sytuacja w najbliższych miesiącach będzie się zmieniała na korzyść mieszkańców. „W styczniu ceny na Litwie wzrosły o 0,6 proc. i były o 18,4 proc. większe niż przed rokiem. Wydaje się jednak, że to już ostateczny skok i następne miesiące przyniosą deflację, kiedy pewne produkty w sklepach zaczną tanieć” – sądzi ekonomistka.

OPÓŹNIONA REAKCJA

Czy rząd wystarczająco uwagi poświęca konsumentom? Czy reakcja instytucji państwowych jest odpowiednia do wyzwań rynku?

– Jak reagują na sytuację w kraju instytucje w kraju? Zazwyczaj instytucje czynią to z dużym opóźnieniem. Państwo zaczyna reagować, kiedy już mamy do czynienia z problemem. Nie chodzi mi tylko i wyłącznie o obecny rząd. To dotyczy też poprzednich ekip rządzących. Zdarza się, że są podejmowane odpowiednie kro-

ki, które nie zawsze są korzystne dla konsumentów. Z pewnością mieszkańcy mogą poczuć się odrzuceni – dzieli się swymi przemyśleniami Mereckas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Problemem naszego kraju, jak twierdzi prezes Centrum Obrony Praw Konsumentów, jest pewna pasywność samego społeczeństwa. Ludzie, którzy mają do czynienia z problemami gospodarczymi lub finansowymi, zazwyczaj zmagają się z nimi w pojedynkę. W obrębie własnej rodziny.

– Nie jesteśmy Francją. Nie mamy tradycji wychodzenia na ulicę i protestowania przeciwko odpowiednim decyzjom państwa. Czasami związki zawodowe organizują manifestacje, które również nie cieszą się zbyt dużą popularnością. Nie wiem, czy to można nazwać pasywnością. Określiłbym to raczej zniechęceniem i ogólnym zmęczeniem społecznym. Niestety, w ciągu kilku lat w społeczeństwie wypracowały się odpowiednie postawy. Mówiąc o

– Jak reagują na sytuację w kraju instytucje w kraju? Zazwyczaj instytucje czynią to z dużym opóźnieniem. Państwo zaczyna reagować, kiedy już mamy do czynienia z problemem. Nie chodzi mi tylko i wyłącznie o obecny rząd. To dotyczy też poprzednich ekip rządzących – dzieli się swymi przemyśleniami Mereckas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

krajach rozwiniętych, takich jak Francja, tam, gdzie demokracja istnieje o wiele dłużej, to tam społeczeństwo wypracowało odpowiednie mechanizmy, wyniku czego potrafi zjednoczyć się i wspólnie walczyć o swoje prawa – dodaje Paulius Mereckas. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

■ „Nie mamy tradycji protestowania przeciwko decyzjom państwa” – sądzi Paulius Mereckas

Koncert solidarnościowy Stanisława Łopuszyńskiego w wileńskim Ratuszu

Instytut Polski w Wilnie i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” zapraszają na wyjątkowy koncert fortepianowy i klawesynowy Stanisława Łopuszyńskiego, przeplatany opowieściami i prezentacją materiałów wizualnych ze wschodniej Ukrainy.

Wydarzenie odbędzie się 17 lutego o godz. 18.00 w wileńskim Ratuszu (ul. Wielka 31).

— Koncert jest dla nas bardzo ważny. Wojna na Ukrainie trwa, straszna wojna, w wyniku której, niestety, życie i zdrowie tracą Ukraińcy, w większości ludność cywilna. Chcemy im okazać nasze wsparcie, jak tylko potrafimy — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” kierująca Instytutem Polskim Dorota Mamaj, I radca Ambasady RP w Wilnie.

Inicjatorem wydarzenia była Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” we współpracy z Instytutem Polskim w Wilnie.

— Rozmawialiśmy na temat wsparcia mieszkańców Ukrainy w przeddzień rocznicy wybuchu wojny. Stwierdziliśmy, że najbardziej odpowiednią osobą, która jest żywym przykładem wsparcia okazywanego Ukraińcom, jest znakomity artysta Stanisław Łopuszyński, który, poza tym, że wspaniale gra na instrumentach, komponuje, koncertuje, zaangażował się całym sercem i całym sobą w pomoc walczącej Ukrainie. Jeździ swoim samochodem na linię frontu, dowozi dla Ukraińców zakupione sprzęty, materiały opatrunkowe, żywność — wszystko to, co się zmieści do jego słynnego samochodu — mówi Dorota Mamaj.

Stanisław (Stanley) Łopuszyński to polski klawesynista, pianista, kompozytor, współorganizator polskiej odsłony Festiwalu Bach in the Subways. Artysta wykonuje muzykę renesansu, baroku, klasycyzmu, romantyzmu, impresjonizmu, muzykę współczesną, piosenkę aktorską, poezję śpiewaną, jazz, improwizację oraz muzykę filmową.

Stanley jest również aktywnym wolontariuszem, zaangażowanym w niesienie pomocy humanitarnej dla Ukrainy. Muzyk odłożył na drugi plan grę na klawesynie, a prywatny samochód, który służył do przewożenia

■ Dorota Mamaj, I radca Ambasady RP w Wilnie **Fot, Marian Paluszkiwicz**

— Koncert jest dla nas bardzo ważny. Wojna na Ukrainie trwa, straszna wojna, w wyniku której, niestety, życie i zdrowie tracą Ukraińcy, w większości ludność cywilna. Chcemy im okazać nasze wsparcie, jak tylko potrafimy — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” kierująca Instytutem Polskim Dorota Mamaj, I radca Ambasady RP w Wilnie.

instrumentu, przeznaczył na transport żywności, leków czy środków opatrunkowych. Samodzielnie lub z lokalnymi organizacjami realizuje przewozy i dystrybucję pomocy, jeździ na front i pomaga potrzebującym, organizuje i uczestniczy w ewaku-

acjach ludności cywilnej z miejscowości położonych bezpośrednio przy linii frontu. Do tej pory zrealizował ponad 40 wyjazdów.

— 80 tys. km pokonał w konwojach humanitarnych, wożąc pomoc, którą sam organizuje. Wszystkie zarobione pieniądze przekazuje na wsparcie dla Ukrainy. I to jest przykład okazywanego, w najlepszym wydaniu, człowieczeństwa — wskazuje Dorota Mamaj.

W ten wyjątkowy wieczór w wileńskim Ratuszu Stanley wykona utwory m.in. Johanna Sebastiana Bacha, Carla Philippa Emanuela Bacha, Domenico Scarlatti, Mirosława Skoryka, Françoisa Couperina oraz własne improwizacje. Polskiemu artyście towarzyszyć będzie Ała Cheres — pochodząca z Irpienia (obwód kijowski), obecnie mieszkająca w Wilnie, bandurzystka, laureatka ogólnoukraińskich i międzynarodowych konkursów muzycznych.

14.>>

Podczas koncertu będą zbierane fundusze na dalsze niesienie pomocy ludności dotkniętej wojną. Uzbierane środki finansowe zostaną przekazane dla Litewskiego Czerwonego Krzyża — partnera koordynującego zbiórkę pieniędzy. Litewski Czerwony Krzyż jest najstarszą litewską organizacją humanitarną, będącą częścią Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy.

— Wszyscy ludzie dobrej woli, którzy przyjdą na koncert a będą chcieli okazać wsparcie dla Ukrainy, będą mieli taką możliwość. Ważna będzie każda cegiełka. Tu nie chodzi o to, żeby ktoś dał 100, 500, 1 000 euro. Chodzi tu o otwarcie serca. Tu się liczy nasze serce, otwartość, zrozumienie tragicznej sytuacji — mówi Dorota Mamaj.

Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny. Obowiązuje wcześniejsza rejestracja: kvietimas@instytutpolski.pl

Wydarzenie odbędzie się w językach: angielskim i litewskim. Bez tłumaczenia.

Stanisław Łopuszyński

Urodził się w Lille we Francji w 1993 r. Jest absolwentem Uniwersytetu Muzycznego F. Chopina w Warszawie w klasie prof. Lilianny Stawarz. Pracował z wieloma wybitnymi polskimi i zagranicznymi klawesynistami, czego wynikiem są nagrody na wielu konkursach w Polsce i poza jej granicami. W 2017 r. rozpoczął współpracę z Filharmonią Narodową w Warszawie. W czasie swojej kariery zagrał ponad 300 koncertów z różnorodnym repertuarem. Wielokrotnie występował z recitalami solowymi, w duetach oraz jako jedyny klawesynista w Polsce w swoim repertuarze posiada koncert jazzowy na klawesyn i orkiestrę. W swoim repertuarze wykonuje utwory m.in. kompozytorów: polskich, francuskich, włoskich,

hiszpańskich, angielskich, niderlandzkich, austriackich, niemieckich i portugalskich.

Alla Cheres

Bandurzystka, laureatka ogólnoukraińskich i międzynarodowych konkursów. Absolwentka Ukraińskiej Narodowej Akademii Muzycznej im. P. Czajkowskiego. Gra na unikalnym ukraińskim instrumencie ludowym — bandurze. Nauczycielka Kijowskiej Szkoły Artystycznej w klasie bandury i śpiewu. Występuje solo i w zespołach. Koncertowała w Europie Zachodniej i na Bliskim Wschodzie. Pochodzi z Irpienia w obwodzie kijowskim. Obecnie mieszka w Wilnie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym Litwy.

Anna Pieszko
([inf. wł., instytutpolski.pl](mailto:inf.wl@instytutpolski.pl))

TVP
WILNO

INSTYTUT POLSKI W WILNIE
I FUNDACJA „POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE”

ZAPRASZAJĄ NA KONCERT CHARYTATYWNY
NA RZECZ OFIAR WOJNY W UKRAINIE
W WYKONANIU

**STANISŁAWA
ŁOPUSZYŃSKIEGO**

17 LUTEGO 2023, GODZ. 18.00
RATUSZ W WILNIE (UL. DIDŹIOJI 31)

ORGANIZATORZY: PARTNERZY: PARTNERZY FUNDACJI:

WYDARZENIE W JĘZYKACH ANGIELSKIM I LITEWSKIM
WSTĘP NA KONCERT BEZPŁATNY. OBOWIĄZUJE WCZEŚNIEJSZA REJSTRACJA.
R.S.V.P. DO 15 LUTEGO 2023 R. NA ADRES: [KVETIMAS@INSTYTUTPOLSKI.PL](mailto:kvietimas@instytutpolski.pl)

„Śniadecki” z Solecznik w redakcji „Kuriera Wileńskiego”: szeryfy, pisanka i wszystko, co musi wiedzieć łamacz

Apolinary Klonowski

Choć pogoda niesprzyjająca (słota), we wtorek 31 stycznia naszą redakcję odwiedzili 12-klasiści z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach. Dwunastacy, którzy wybrali specjalność technologie informacyjne byli zainteresowani techniczną „kuchnią” powstawania gazety. I ją poznali — od cięcia papieru, po proces powstawania artykułów, aż do składania wydrukowanych szablonów w taką gazetę, jaką otrzymujemy finalnie do rąk.

OD SZCZEGÓŁU DO OGÓŁU

Zwiedzanie zaczęliśmy tradycyjnie od promenady archiwalnych zdjęć „Kuriera”. Nie sposób mówić o graficznym przygotowaniu jakiegokolwiek druku, gdy nie wiemy, do czego będzie służył. Porozmawialiśmy zatem o funkcji informacyjnej gazety i o tym, dlaczego — nieprzypadkowo — sowieccy żołnierze w 1991 roku rozpoczęli ujarzmianie republiki od przejęcia ośrodków informacji, czyli radia, telewizji i prasy. W ten sposób przeszliśmy do specyfiki gazety i do tego, jak należy ją przygotować, aby była czytelna, „lekkostrawna”.

LITERA LITERZE NIERÓWNA

Zwróciliśmy także uwagę na różnice we wzornictwie w zależności od platformy. Inaczej się przygotowuje coś, co będzie wyświetlane na ekranie (np. telefonu), a całkiem inaczej coś, co pójdzie na papier. Mówiliśmy o kroju pisma szeryfowym (czyli z kreskami u krawędzi, idealny do druku), bezszeryfowym (bez wspomnianych kresek, niemniej krój elegancki) i o tzw. pisance (czyli kroju imitującym pismo odręczne). Były też przykłady — goście zobaczyli „porównanek”, gdzie obok stron złamanych „na czuja” były złamane z przestrzeganiem odpowiednich zasad. W ten sposób na namacalnym przykładzie mogli ocenić potrzebę niektórych stosowanych w łamaniu założeń.

OD „SZTANDARU” PRZEZ TRANSFORMACJĘ PO „KURIER”

W rozmowie o zmieniających się czasach nie zabrakło i spaceru po archiwalnych wydaniach „Kuriera Wileńskiego”.

Najpierw „Czerwony Sztandar”. Wtedy „Kurier”, także ten w mniejszym formacie — przez trudności blokady ekonomicznej 1990 roku.

Uczniowie wybrali tematykę wycieczki właśnie taką, ponieważ przygotowują się do studniówki, a ta wymaga odpowiednich ogłoszeń, które trzeba wcześniej złamać. Pannie nauczycielki zwróciły też uwagę, że obecnie maturzyści jako jedną ze specjalności mają technologie informacyjne — a w tych wzornictwo jak i narzędzia doń służące są kluczowe.

WZMIANKA W GAZECIE ŚLADEM W HISTORII

Po wycieczce, ale jeszcze przed ostatnim punktem, czyli obejrzeniem pracy drukarni, zrobiliśmy zbiorowe zdjęcie. Głupio wszak by było opowiadać o kronikarskiej roli gazety, a w tej kronice nie pozostawić śladu! Zresztą, uczennice wydawały się rozumieć, że zdjęcie w gazecie jest na zawsze.

— Ale przed publikacją będziemy mogły zdjęcie zobaczyć, czy ładne? To przecież później trafi do archiwum... — zaznaczyła uczennica solecznickiego gimnazjum.

Serdecznie dziękujemy Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego za wizytę, za zaangażowanie, pytania i skupienie podczas wycieczki! Dziękujemy także za życzenia z okazji 70-lecia „Kuriera Wileńskiego” i liczymy, że jeszcze nie-raz będzie nam dane się spotkać! ■

■ Maturzyści z Solecznik przygotowują się do studniówki — oby pozyskana wiedza im się przydała! Fot. Apolinary Klonowski

O wyjątkowym narodzie Seto...

Rozmowa o narodzie Seto – etnicznej mniejszości zamieszkującej południowo-wschodnią Estonię oraz północno-zachodnią Rosję – z Aare Hõrnem, członkiem zarządu Unii Setomaa i starszym Zgromadzenia Rodziców Kongresu Seto z Obinitsy, nad granicą z Rosją.

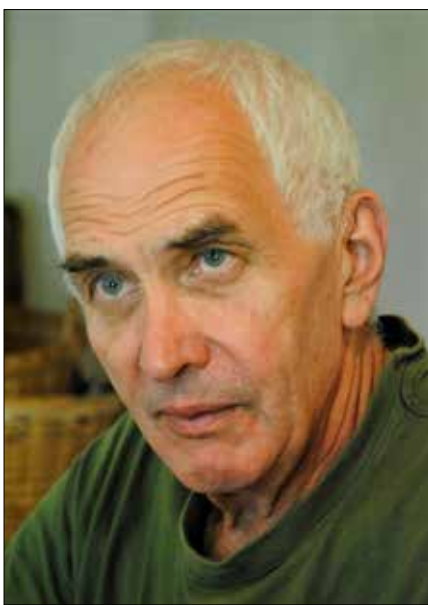
Leszek Wątróbski: Kim są ludzie Seto?

Aare Hõrn: Seto lub Setu to etniczna i językowa mniejszość zamieszkująca południowo-wschodnią Estonię w regionie Setomaa oraz północno-zachodnią Rosję w obwodzie pskowskim. Sami Seto nazywają zamieszkiwane przez siebie ziemie Setumaa. Większość też naszych członków zna język seto, wyznaje prawosławie i posiada obywatelstwo estońskie. Niezależnie od przyjmowanych teorii o pochodzeniu wiadomo, że Seto należą do grupy ugrofińskiej. Nasza odrębność od innych, pokrewnych plemion, które z czasem zintegrowały się w naród estoński lub uległy całkowitej rusyfikacji, wynika najprawdopodobniej z położenia. Setomaa była najdalej wysuniętą na północ w kierunku Estonii częścią państw ruskich, a potem Rosji. Spowodowało to, że wpływy procesów integracyjnych w Estonii i procesu rusyfikacji równoważyły się. Seto zachowali własną tożsamość, czerpiąc zarówno z tradycji bałto-fińskiej, jak i wpływów ruskich.

Język seto uważany jest przez niektórych lingwistów za dialekt języka estońskiego...

... inni natomiast twierdzą, iż jest to odrębny język. Pełna zgoda panuje natomiast co do jego klasyfikacji. Nasz dialekt zaliczany jest do podgrupy języków bałtycko-fińskich, grupy języków ugrofińskich i do uralskiej rodziny językowej. Sami Seto zwracają dużą uwagę zarówno na uczenie swojego języka młodszych pokoleń, jak i na zachowanie religii prawosławnej. Na świecie żyje około 14 tysięcy Seto.

W roku 1920 Wasz region w całości znalazł się w granicach Estonii. Jednak ZSRR po aneksji waszej ojczyzny włączył ją, w sierpniu 1944 r., w skład ZSRR.

■ Aare Hõrn Fot. Leszek Wątróbski

Razem z miejscowością Pieczory, gdzie nadal znajdują się ważne dla historii i religii Seto miejsca. Znajduje się tam jeden z najważniejszych klasztorów Rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej, istniejący nieprzerwanie od 1473 r. – nazywany monastylem pskowsko-pieczerskim. Pieczory to ważne miejsce dla mniejszości prawosławnych Estończyków Seto oraz ich historyczno-kulturowy obszar ze świętymi miejscami. Po odzyskaniu przez Estonię niepodległości, w 1989 r., tereny te pozostały nadal w rękach Rosji, a nowa granica podzieliła ziemie Seto na część estońską i rosyjską.

Od kiedy można mówić o Waszej mniejszości?

Najszybszy wzrost populacji Seto nastąpił na przełomie wieków XIX i XX. Ich liczba w roku 1902 wynosiła 16,6 tys., a trzy lata później przekroczyła 21 tys. W wyniku reformy stołypińskiej, która spowodowała znaczny odpływ Seto do wewnętrznych prowincji Rosji, ich liczba zaczęła spadać. Do 1908 r. liczba Setów w prowincji pskowskiej zmniejszyła się do 18,6 tys. W tym okresie Setowie

założyli swoje kolonie w prowincji Perm i na Syberii – na wschód od Krasnojarska, dokąd wyjechali w poszukiwaniu pracy i własnej ziemi. W 1918 r. na terytorium Krasnojarska mieszkało 5–6 tys. Setów. Słyszałem rozmowy naszych starszych kobiet o tym, jak tam udało się im kupić kawałek ziemi i od kogo.

Historia z Syberią powtórzyła się w marcu 1949 r., kiedy to rozpoczęła się druga fala deportacji ludności z krajów nadbałtyckich. Bardzo boleśnie w skutkach odczuła to Estonia. W ramach operacji „Priboi” na Syberię miało zostać zesłanych około 30 tys. ludzi. Wśród nich byli też ludzie Seto.

Seto to ludność autochtoniczna Estonii, która przez wieki poddawana była obcym wpływom...

Mimo to nie zatraciliśmy świadomości swojej odrębności etnicznej. Nasza kultura największy rozkwit przeżywała na początku XX w., kiedy to działało wiele towarzystw edukacyjnych i kulturalnych, kierowanych przez wykształconych Seto. Problemy pojawiły się wraz z uzyskaniem przez Estonię niepodległości. Nasze władze uznawały Seto za część narodu estońskiego i starały się wykorzenić naszą tradycję, obyczaje i język. Przez te działania nasza etniczna populacja znacznie się zmniejszyła, wielu Seto uznało się za Estończyków. Także w Rosji doszło do drastycznego spadku naszej liczebności, co było w dużym stopniu spowodowane migracjami do Estonii.

Zawsze szczególnie ważna była dla nas rodzina, chutor (zespół budynków gospodarskich i mieszkalnych niewielkiego gospodarstwa wiejskiego wraz z podwórzem i otoczeniem składał się zazwyczaj z zagrody, domu mieszkalnego i budynków gospodarczych) oraz tradycja – w tym obchody świąt i oczywiście nasza prawosławna wiara.

17.>>

Kiedy Seto przyjęli prawosławie?

Seto należą dziś do cerkwi prawosławnej. Nasze prawosławie różni się jednak od prawosławia wyznawanego przez wschodnich sąsiadów. Zarówno Rosjanie, jak i Estończycy potwierdzają tę odrębność. Ludzie Seto wierzą w różne rzeczy – takie jak np. metsavaim (leśny duch). Ta wiara pozostała jeszcze z naszych dawnych wierzeń przed przyjęciem chrześcijaństwa. Na naszą obrzędowość składają się pewne cechy wiary prawosławnej i wierzeń przedchrześcijańskich. Rosjanie nazywają nas „połowiercami”, a więc „w połowie wierzącymi”. Dzieje się tak dlatego, iż ogromny wpływ na charakter naszych wierzeń miała i ma religia ludowa, w której nadal odnaleźć można wiele elementów przedchrześcijańskich.

Estonia została schryścianizowana przez niemieckich misjonarzy...

... w pierwszej połowie XIII w. Setumaa natomiast od XIII w. znajdowała się pod nieustannym wpływem Rusi. W tym czasie też jej mieszkańcy przyjęli prawosławie. Granica między Estonią a Rosją skutecznie separowała kulturowo Seto od pozostałych Estończyków. Z kolei wpływy prawosławia od strony rosyjskiej, z powodu znacznej bariery językowej, były jedynie powierzchowne. Przez stulecia rosyjscy prawosławni duchowni nie nauczyli się języka swych nowych wiernych. Ludzie Seto nie rozumieli więc treści tych nabożeństw. Jednocześnie chętnie przejmowali wiele obyczajów prawosławnych. Bardzo starannie obchodzili też wszystkie święta. Nie zapominali jednak również o swoich dawnych obrzędach. W ten sposób dawna religia Setu stała się synkretyczna. W izolowanej Setumaa zachowało się wiele składników archaicznych, w tym także elementy o przedchrześcijańskim rodowodzie. Podczas gdy w Estonii kościół luterański zaciekle walczył z wszelkimi przejawami pogaństwa, to cerkiew prawosławna okazywała daleko idącą tolerancję.

Dziedzictwo Seto zostało zagrożone...

Sytuacja pogorszyła się jeszcze bardziej po II wojnie światowej, kiedy Związek Radziecki zajął Estonię.

■ Aare Hörm w towarzystwie żony i z flagą Seto Fot. Leszek Wątróbski

Silne propagowanie ateizmu spowodowało zmiany w mentalności Setu, dla których religia zawsze stanowiła nieodłączną część bytu. Po uzyskaniu przez Estonię niepodległości w 1991 r. Rosja ustanowiła granicę zgodnie ze swoimi życzeniami, nie respektując porozumienia pokojowego z Tartu z 1920 r. Spór graniczny między Estonią a Rosją dotyczy w głównej mierze interpretacji traktatu pokojowego z Tartu, kończącego wojnę estońsko-bolszewicką. W ocenie Estonii traktat z Tartu nadal obowiązuje, a linia graniczna istniejąca obecnie pomiędzy Estonią a Rosją nie jest ostateczna. W roku 1991, po odzyskaniu przez Estonię niepodległości, położenie Setu wcale się nie polepszyło. Wtedy właśnie powstał ponowny spór dotyczący granicy estońsko-rosyjskiej. Została ona ustalona dopiero w 1994 r. (w zasadzie narzucona przez Rosjan), dzieląc Setumaa na dwie części. W ten sposób estońska część Setumaa została oddzielona od miasta Peczory – centrum historycznego, religijnego i ekonomicznego Setu. Kiedy Estonia przystąpiła do UE (2004), przekraczanie granic stało się bardziej skomplikowane i wymagało stosowania wiz. Umowa o wizach wielokrotnego wjazdu „stosunków kulturalnych” dla miejscowej ludności została sporządzona i zaakceptowana przez Rosję w 2009 r. Wizy na relacje kulturalne były oficjalnie

wykorzystywane do wizyt szkolnych i muzealnych oraz do występów grup śpiewaczych i tanecznych. Nieoficjalnie były one również używane przez wiele osób do odwiedzania rodziny, przyjaciół i cmentarzy. Tak działało się do początku 2018 r. Następnie rosyjski konsulat zaczął prosić o dodatkowe dokumenty. Władze rosyjskie również zaczęły odrzucać wnioski o wizę, nawet po dostarczeniu całej wymaganej dokumentacji. W 2019 r. tylko 430 osób przeszło przez nowy system wizowy. W ciągu ostatnich czterech miesięcy 2019 r. wszystkie wnioski o wizę wielokrotnego wjazdu, złożone za pośrednictwem służby koordynacji wizowej, zostały odrzucone.

Obok wzmożonych napięć politycznych między obu krajami innym powodem nagłego ograniczenia w wydawaniu wiz są prawdopodobnie finanse. Wizy kulturalne muszą być bezpłatne, ale państwo rosyjskie może pobierać opłaty za wizy handlowe i turystyczne. Wielu mieszkańców Setumaa zrezygnowało z uzyskania wiz kulturowych i wybiera wizy komercyjne. Ta alternatywa jest frustrująco nieelastyczna. Jeśli bowiem posiada wizę komercyjną, nie może odwiedzać setuskich cmentarzy. Zdarzało się, że człowiek z taką wizą został ukarany grzywną za udział w wydarzeniach kulturalnych.

19.>>

18.>>

Mimo, że na razie znaczna część terytorium przodków Seto jest poza zasięgiem, to Setomaa przeżywa coś w rodzaju odrodzenia. Turystyka rośnie, a niektórzy z Seto, którzy mieszkają poza regionem, kupują domy wakacyjne, aby ponownie połączyć się ze swoimi korzeniami.

Wroćmy do Waszych najważniejszych świąt: Seto Folku i Seto Kuningriigipäeva.

Seto Folk organizowany jest zawsze pod koniec czerwca. Jest to festiwal folkowy. W jego programie są m.in.: koncerty, pokazy filmów, nauka języka seto i poznawanie regionu Setomaa. Seto Folk to dobra okazja, by poznać południowo-wschodnią Estonię wraz z naszą oryginalną kulturą. Seto Kuningriigipäev to natomiast tzw. Dzień Królestwa Seto i obchodzimy go na początku sierpnia. Jest to wydarzenie poświęcone naszej mniejszości etnicznej mówiącej własnym językiem i kultywującej swoje tradycje. Tego dnia Seto wybierają ziemskiego przedstawiciela mitycznego Króla Peko, najlepszych artystów, są śpiewy i tańce oraz tradycyjne jedzenie.

Seto posiadają swój Kongres...

Byłem w jego ostatniej kadencji (2019-21) osobą odpowiedzialną za kulturę. Nasz Kongres nie posiada żadnego oficjalnego statusu. Pierwszy odbył się 100 lat temu i nadal co trzy lata Setu wybierają swoich deputatów — a z ich grona 13 starszych, którzy następnie wybierają spośród siebie osobę pełniącą funkcję prezesa naszego towarzystwa. Ostatnio w taki właśnie sposób wybrano mnie. I moje przewodnictwo skończyło się w październiku 2021 r. Jest jeszcze u nas tzw. Rada Królewska i Rada Starszych. Nasze towarzystwo ma trzech pracowników. Ja zajmuję się kulturą i kontaktami. Jest też człowiek od ekonomii czy spraw gospodarczych.

Czym obecnie zajmuje się Wasz Kongres?

My Seto otrzymujemy na nasze programy kulturalne od rządu Estonii ok. 300 tys. euro rocznie. Są to pieniądze na programy rozwojowe — takie jak szkolne, turystyczne, muzealnicze, wydawnicze czy setuskiego

■ Zespół folklorystyczny Seto Fot. archiwum prywatne

rzemiosła. Z programu kulturalnego finansowany jest nasz syberyjski zespół. W Peczora odbywa się festiwal setuski, w którym uczestniczy 300 Seto z Estonii. Chcemy też zająć się wreszcie sprawami ruchu przygranicznego — bezwizowego w promieniu 30 km po obu stronach — w Estonii i Rosji. Tak jak było w Polsce pomiędzy obwodem kalininradzkim a sąsiadującymi z nim polskimi miejscowościami. Rozmowy na ten temat trwają już ponad 10 lat. Rosjanie chcą, ale nie chcą tego Estonia. Staramy się więc o pewną rekompensatę dla ludzi tam jadących, do swoich rodzin, mających tam groby najbliższych. Aby tak się stało i by otrzymać

rekompensatę, trzeba dostać ze strony rosyjskiej dokument stwierdzający posiadanie tam rodziny albo grobu. I po wykupieniu, za swoje pieniądze, rosyjskiej wizej i pokazaniu stronie estońskiej tych wszystkich wymaganych dokumentów można oficjalnie wystąpić o rekompensatę części tych wydatków. Każdy członek naszego towarzystwa może mieć swoje indywidualne poglądy polityczne. Nikt mu niczego nie narzuca. Niektórzy z nas są członkami partii politycznych. Mamy też plany na najbliższe 30 i na kolejne 100 lat. Mamy też setuskie folklorystyczne zespoły na Syberii, w Rosji (Peczora), Tallinn, Tartu itd. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

■ Ściana ze zdjęciami w Muzeum w Obinitsy Fot. Leszek Wątróbski

Neurastenia – choroba z wyczerpania

Chorują na nią ludzie, u których występuje wyczerpanie energii życiowej. Objawy neurastenii często przypisywane są innym zaburzeniom (zwłaszcza depresji). Czasami traktuje się ją jako chorobę z dawnych czasów, mało istotną klinicznie. To całkowicie błędne mniemanie.

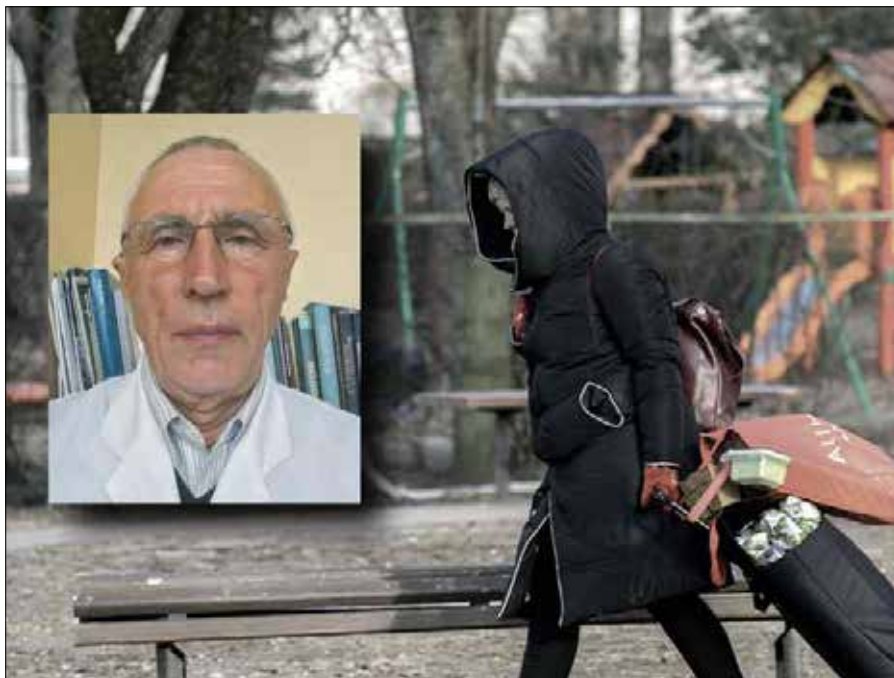
Brenda Mazur

Rozmawiamy na ten temat z dr. Władysławem Mickielewiczem, wieloletnim psychiatrą Szpitalu w Solecznikach.

Brenda Mazur: Można powiedzieć, że dla psychiatrów neurastenia to twardy orzech do zgryzienia...

Dr Władysław Mickielewicz: Mogę określić to w ten sposób, że neurastenia charakteryzuje się poczuciem zmęczenia nieadekwatnym do sytuacji. Bo niby wszystko jakoś w życiu pacjenta funkcjonuje, ale czuje się on ogólnie źle. Występuje poczucie ogólnego zmęczenia, spowolnienie procesów poznawczych. Choroba ta, jak każda choroba związana z emocjami, wymaga od lekarza wnikliwego wywiadu z pacjentem. Dziś już wiemy, że neurastenia to klasyczna choroba cywilizacyjna. Można powiedzieć, że neurastenia jest bezpośrednio związana z narastającym poziomem napięć społecznych, zbyt szybkim tempem życia, brakiem odpoczynku, przeciążeniem pracą i niepowodzeniami życiowymi.

Dziś te czynniki stają się nieodłącznym elementem codzienności coraz większej liczby ludzi. Przedłużający się stres, napięcie emocjonalne, konflikty w pracy i szalony tryb życia, nie pozostają bez wpływu na zdrowie, zarówno psychiczne, jak i fizyczne. I coraz częściej w Europie i na świecie diagnozuje się neurastenię. Według szacunków WHO choroba może dotyczyć aż 2 proc. populacji ogólnej – tym bardziej warto dowiedzieć się, czym właściwie jest neurastenia, przez wielu nazywana także „chorobą z wyczerpania”. Panie doktorze, czy to jest odmiana nerwicy? Co to jest neurastenia?

„Neurastenia charakteryzuje się poczuciem zmęczenia nieadekwatnym do sytuacji. Bo niby wszystko jakoś w życiu pacjenta funkcjonuje, ale czuje się on ogólnie źle” – mówi dr Władysław Mickielewicz **Fotomontaż Marian Paluszkiewicz**

To zaburzenie jest wariantem nerwicy lękowej. Cechuje się ono wieloma objawami somatycznymi, dlatego początkowo uważano, że choroba jest przejawem fizycznej słabości nerwów, a nie nieprawidłowości o podłożu psychicznym. Źródłem zaburzeń nerwicowych są nierozwiązane, nieuświadomione konflikty wewnętrzne, najczęściej pomiędzy dążeniami danej osoby a jej możliwościami, potrzebami, obowiązkami, pragnieniami czy normami społecznymi. Przyczyna może sięgać wczesnych lat, może to być deficyt opieki rodziców w dzieciństwie. Za podstawowy skutek nerwicy uważa się zgeneralizowaną utratę radości życia.

Neurastenia w dzisiejszych czasach „rozkwita”. Sprzyja jej nie-

samowite tempo życia i wygórowane cele, stawiana coraz wyżej poprzeczka, aby nie wypaść z obiegu, zdobyć jak najwięcej, nie stracić pracy, utrzymać rodzinę itp. To wszystko powoduje, że organizm w pewnym momencie nie wytrzymuje tempa, nie daje rady...

To, że neurastenia jest przypadłością dotyczącą przede wszystkim osób wykształconych i sprawujących wysokie stanowiska, wiele mówi na temat jej przyczyn. A te przyczyny to:

1. wymagania społeczne
2. czynniki biologiczne/stan fizyczny, stan układu nerwowego, rola neurotransmiterów, dziedziczenie i wrodzone cechy temperamentalne
3. przeżycie traumatyczne/urazy psychiczne, stres przewlekły (distres).

20.>>

Przeciążenia i napięcia psychiczne utrzymujące się przez długi czas mogą powodować spadek mediatorów w komórkach nerwowych, co przekłada się na zaburzenia w gospodarce hormonalnej. Chroniczny stres wiąże się również z niewłaściwym odżywianiem, niewystarczającą ilością snu i narażeniem na bodźce drażniące.

Neurastenię można podzielić na trzy typy, w zależności od aktywności, jaka zapoczątkowała wystąpienie dolegliwości...

Somatyczne: brak czucia, nadmierna wrażliwość na bodźce, ból głowy, serca, żołądka, drżenie mięśni, zaburzenia seksualne. Zaburzenia funkcji poznawczych: natrętne myślenie, trudności w koncentracji uwagi. Zaburzenia emocji: nieokreślony niepokój, napady lęku, apatia, labilność emocjonalna (czyli intensywne emocje i gwałtowne zmiany nastrojów), zaburzenia snu, występowanie różnorodnych fobii.

Przy neurastenii cierpi mózg, serce, jelita...

Pacjenci mogą doświadczać: kołatania serca, bólu w okolicy serca, zaburzenia jelitowe, zaburzenie czynności płciowych.

Czy neurastenia jest uleczalna?

To, jakie efekty terapeutyczne zostaną osiągnięte w dużej mierze

zależy od zdyscyplinowania pacjenta. Po pierwsze, w razie wystąpienia opisanych wyżej objawów, nie należy ich ignorować, tylko jak najszybciej zgłosić się po pomoc. W większości przypadków stosowana psychoterapia (poznawczo-behawioralna), pozwala przerwać mechanizm błędnego koła. Pacjenci powinni wykazywać chęć współpracy z psychoterapeutą i stosować się do jego zaleceń.

W wielu przypadkach niezbędna jest farmakoterapia. W zależności od objawów i stanu pacjenta można zastosować leki (anksjolityczne przy lęku napadowym, leki antydepresyjne, leki z grupy SSRJ, które mają działanie również anksjolityczne). Do tego warto zadbać o siebie. Ważna jest fizyczna aktywność, dieta obfita w witaminy i minerały, odpowiednie nawadnianie organizmu, wysypianie się.

Warto podkreślić, że nieleczona neurastenia może prowadzić do całkowitej rezygnacji z aktywności życiowej. Nie można zapominać, że pod maską tego zaburzenia może ukrywać się też wiele innych poważnych chorób, np. choroba afektywna lub schizofrenia, ale i poważne schorzenia neurologiczne (np. guz mózgu).

Dlatego nie można zwlekać, trzeba zdiagnozować swój przypadek i dać sobie pomoc. ■

Jak szybko się uspokoić?

Niezależnie od tego, czy są to kłótnia, stres w pracy czy irytująca rozmowa telefoniczna, w życiu codziennym istnieje niezliczona ilość sytuacji, które poruszają nas. Dzięki poniższym wskazówkom SOS można się wyciszyć, aby lepiej sobie radzić z codziennym stresem.

1. Wziąć głęboki oddech. Brzmi zbyt prosto, aby mogło być prawdziwe, ale w rzeczywistości w napiętej sytuacji wystarczy wziąć głęboki oddech. Wdychać i wydychać bardzo świadomie. Wdychać głęboko przez nos i wydychać głęboko przez usta. To uspokajające!

2. Rozluźnić ramiona. Kiedy jesteśmy zdenerwowani, nasze ciało automatycznie staje się napięte. Wiele osób ma tendencję do garbienia w ramion, co powoduje napięcie w tym obszarze, a także w szyi. Sygnalizuje również napięcie ciała. Dlatego gdy znajdziemy się w stresującej sytuacji, opuśćmy ramiona i świadomie je rozluźnijmy. W ten sposób zasygnalizujemy organizmowi, że jesteśmy zrelaksowani, nawet jeśli tak nie jest.

3. Akceptujmy uczucia zamiast walczyć z nimi. Starajmy się być świadomymi swoich uczuć i nie walczyć z nimi. To często uczucie bardziej stresuje. Czasami w życiu lepiej jest odpuścić i nie brać wszystkiego na poważnie.

4. Progresywne rozluźnienie mięśni. Możemy wykonać to ćwiczenie, nawet jeśli jesteśmy poza domem. Zaciśnijmy pięści, policzmy do pięciu, a następnie rozluźnijmy i powtórzmy kilka razy. Ćwiczenie pomaga w walce z napięciem i rozprasza.

Przy neurastenii mogą występować zaburzenia emocji: nieokreślony niepokój, napady lęku, apatia, labilność emocjonalna (czyli intensywne emocje i gwałtowne zmiany nastrojów), zaburzenia snu itp. **Fot. freepik**

L24.lt

Fot. Pixabay.com

Polak rozpocznie naukę na Yale University

18-latek spod Leszna jest jedynym Polakiem, który w tym roku rozpocznie naukę na jednej z najlepszych uczelni wyższych na świecie. Dawid Kopik jeszcze nie napisał matury, a już ma zapewnione miejsce na Yale University w USA. „Po przejściu przez formularz rekrutacyjny musiałem wysłać sześć esejów. To nie było łatwe zadanie, a to dlatego, że część z nich była na 600 słów, a inne na przykład na 200. Wszystko po to, by sprawdzić, czy aplikant potrafi zawrzeć sens trudnego tematu w krótkiej formie wypowiedzi. Potem dostałem się na rozmowę rekrutacyjną i w końcu otrzymałem wiadomość, że zostałem przyjęty” — mówi Dawid Kopik.

Fot. Pixabay.com

Teresa Parent schudła prawie 170 kg

Teresa Parent to nauczycielka z Kalifornii. Kobieta po tragicznej śmierci brata w 2001 r. popadła w rozpacz i próbowała zająć swój ból. Żywiła się głównie fast foodami. 2 lata później zmarła jej mama. Wtedy Teresa także próbowała zapełnić pustkę po bliskich. Dziennie spożywała aż 10 tys. kalorii. Próba radzenia sobie z ciężką sytuacją doprowadziła jej zdrowie do ruiny. W pewnym momencie kobieta ważyła ponad 270 kg. W 2016 r. przeszła zawał serca. Lekarze postawili sprawę jasno: jeśli Teresa nie zawalczy o siebie, nie dożyje 40. urodzin. Kobieta zrozumiała powagę sytuacji. Zaczęła się zdrowo odżywiać oraz ćwiczyć. Po 4,5 roku ciężkiej pracy i operacji zmniejszenia żołądka Teresa Parent dokonała niemożliwego — kobieta zrzuciła aż 168 kg! Internauci nazwali ją „Wojowniczką utraty wagi”. Kobieta w grudniu zeszłego roku przeszła operację usunięcia rozciągniętej skóry, aby w pełni mogła cieszyć się swoją przemianą.

Największa pizza na świecie

Oficjalnie pobito rekord Guinnessa na największą pizzę na świecie. Dokonała tego sieć restauracji Pizza Hut, która w USA upiekła ogromny placek z 6 ton ciasta i prawie 4 ton sera. 68 tys. kawałków zostało dostarczonych do banków żywności. Aby upiec pojedynczą pizzę, trzeba było zgromadzić niewyobrażalne ilości składników, które pozwoliły na upieczenie pizzy o placu 1,3 tys. m kw.: 6,192 tony ciasta, 2,244 tony sosu Marinara, 3,992 tony sera, 630 496 kielbasek pepperoni. Poprzedni rekord największej pizzy ustanowili włoscy kucharze. Ich dzieło miało wielkość 1 261 m kw., czyli niewiele mniej od placu przygotowanego przez Pizza Hut.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Podwileńska wioska przysypana śniegiem Fot. Marian Paluszkiwicz

Krzyżówka

Dawna wódka Sterta siana Pers z rodowodem	19	... von Bis-marck	Obok dziękuję	Rodzaj narzuty	Bestialska rzeź Wśród monet Unii	6	Kruszywo drogowe	Głos morza w muszli	1										
Wpadka, porażka					Choroba oskrzeli		Miasto króla Priama	Nowa wersja piosenki											
Młot do obróbki kamieni	4	Uniwersalny obiekt	14	Artysta rzeźbiący w metalu	Krótkie zerknięcie na coś	15	Gorące źródło, cieplica	Bankowy rachunek	9										
Włóczęga, powsinoga Podrasowanie samochodu		Zakłada instalację		Ciepła barwa Coś dla pozoru, dla efektu	3				11										
Kanapa z walkami			7	Instrument dęty	Jest nim pikolo		Surowiec na cegły	Dawna korona papieża											
Intercyza, kontrakt		Azjatycki kraj Szerpów				5	Testamentowy zapis	Straszy w horrorze	2										
Nad piwnicą Janusz, były polski bokser		Zaraz po zniwach	10	Okres 36 miesięcy	Był nim Kiepura Przewidzi przyszłość	18	Np. C-dur Bryła geom.												
Polskie miasto		Rośnie w miarę jedzenia		Niemen Woził do Hadesu			Jest nim struś, kiwi	Owoc - urwis	8										
Zguba, zatrata dawniej			20	Grała na niej Jurandówna			Ma podziałkę i legendę	Skwarna pora roku											
Drobny element całości		Nad nią leży Bochnia		Anderson, aktorka			... Pakula - reżyser	12											
Biografia świętej	16	Boczna w kościele		Antonim ostrości			Wspierał szpadą Aramis		17										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 7-8 LUTEGO

Poziomo: ZMYWAK - BRYZG - OPADANIE - REWIR - CZÓŁG - GALEON - ENKLAWA - DEFEKT - LIMIT - RAPID - CIAŁO - ŁAZARZ - ZARYS - BESKIDY - ZASTAW - NAMUŁ - OBELISK - AKRYL - LISTA - OSTROGA - DEPP - PLED - BOOM - REGRES - LIMA - KATIA - UCINEK - OZÓR - NEWA - MANNA - DRAMAT

Pionowo: MORALE - RABATA - SPRAWA - CYPEL - FRAZES - KOTLET - WAWELE - PASTOR - REGION - RADIO - KAIRKA - ODRAZA - KARNET - DZIWOŁĄG - ABSURD - BICYKL - CZYNELE - FREZ - LILIA - ALI - DOLINA - OMAM - ARAMIS - EMINEM - SZĄŁ - WIDŁY - USTĘP - MEWA - GNAT - OSEŁKA - PLAKAT

Hasło: Spacer paliwo dla mózgu

Uśmiechnij się!

Mąż do żony:

— Dlaczego nosisz obrączkę nie na tym palcu, co trzeba?

— Bo wyszłam nie za tego, co trzeba.

Do knajpy wchodzi zgrzany facet, ociera pot z czoła i zamawia piwo. Płaci drobnymi i narzeka.

— Co za dzień! Najpierw znalazłem kapelusz z drobnymi, a potem gonił mnie jakiś długowłosa gość z gitarą...

Jasiu pisze test z biologii. Nauczyciel mówi:

— Nie ściągaj.

— Ale ja nie ściągam.

— Przecież widziałem, jak patrzyłeś na żebra.

Facet pisze z blondynką na czacie.

— Piszemy do siebie już od 2 tygodni, moglibyśmy spotkać się w realu? — pyta mężczyzna.

— Ale u mnie nie ma Reala, mogliśmy się spotkać w Norfie?

Kompletnie zalany facet wchodzi do pubu i po chwili gapienia się na jedyną kobietę siedzącą w przy barze, podchodzi do niej i całuje ją. Kobieta zrywając się z miejsca policzkuje go. Facet natychmiast przeprosza:

— Przepraszam, ale wziąłem panią za moją żonę, wygląda pani zupełnie jak ona.

— Ach ty, bezwartościowy, nieznośny, nędzny pijaku!! — wykrzyzczała kobieta.

— Zabawne — wymamrotał pijak — nawet brzmi pani jak ona.

Na przystanku siedzą dwaj mężczyźni. Nagle podjeżdża samochodem obcokrajowiec. Pyta o coś po angielsku, po niemiecku, francusku i hiszpańsku bez skutku. Jeden mężczyzna do drugiego:

— Marek, trzeba było się uczyć języków obcych, to byś się dogadał.

— No i po co. On zna cztery języki, i co? Dogadał się?

Parengtas teritorijos esančios Vilniaus r.sav., Maišiagalos sen., Gudelių k., Vilniaus g. detalusis planas. **Planavimo iniciatorius:** UAB „Architectonice et designatio“.

Plano rengėjas: PV arch. Dmitrij Kaidašov, tel. 868574269, el. p. architect.dmitrij@gmail.com. adresas : S. Nėries g.73-74, Vilnius. **Planavimo tikslas:** rengti Gudelių kvartalo, esančio Vilniaus r.sav., Maišiagalos sen., Gudelių k., Vilniaus g., detalų planą, numatant detalizuoti Bendrajame plane nustatytus teritorijų naudojimo privalomuosius reikalavimus, nustatyti teritorijų naudojimo reglamentus, vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais (pagal Kraštovaizdžio tvarkymo zonos U1 reglamentus), numatant pakeisti žemės sklypo (kad. Nr. 4132/0600:10), esančio Vilniaus r. sav., Maišiagalos sen., Gudelių k., Vilniaus g. 5, (toliau – Žemės sklypas) žemės ūkio paskirtį į kitos paskirties žemės –(G1) vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos, pakeisti ribas ir plotą (padalyti).

SPAV reikalingumas: neprivaloma, **konceptija** rengiama. Papildomos informacijos apie detalų planą prašome terautis plano rengėjo. **Detaliojo planavimo etapai:** parengiamasis, rengimo, baigiamasis. Detalusis planas rengiamas LR teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje www.tpdris.lt. Teritorijų planavimo dokumento proceso Nr. K-VT-41-22-347. Susipažinti su detaliojo plano sprendiniais galima nuo **2023-02-14** iki **2023-02-28**. Detaliojo plano sprendiniai bus viešai eksponuojami nuo **2023-02-14** iki **2023-02-28** Maišiagalos seniūnijos skelbimo lentoje; Vilniaus r.savivaldybės skelbimo lentoje, projekto rengėjo patalpose iš anksto susitarus dėl susitikimo ir LR teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdris.lt) (Nr. K-VT-41-22-347). Viešas susirinkimas vyks nuotoliniu būdu 2023-02-28 nuo 16 val. transliacija internetiniu adresu, jungiantis per nuorodas.

Pirmoji viešojo susirinkimo transliacijos dalis nuo 16:00 val. iki 16:30 val., jungiantis per nuorodą: <https://us05web.zoom.us/j/85814816274?pwd=anI4YXhD-S0JEVIFGay8vT0FSN1Rwdz09>

Antroji viešojo susirinkimo transliacijos dalis nuo 16:30 val., jungiantis per nuorodą: <https://us05web.zoom.us/j/85071566901?pwd=ZzM4MnhVeFVVUUVJVEJ-FVUVlJz09>

Pasiūlymų teikimo tvarka: pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumento planavimo organizatoriui ir/ar plano rengėjui teikiami raštu arba Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laiką iki viešo svarstymo pabaigos. Pasiūlymus pateikusiems asmenims planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu arba Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje jeigu pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje. Planavimo organizatoriaus atsakymas per 10 darbo dienų gali būti apskųstas Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai.

Zam. 2569

Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego

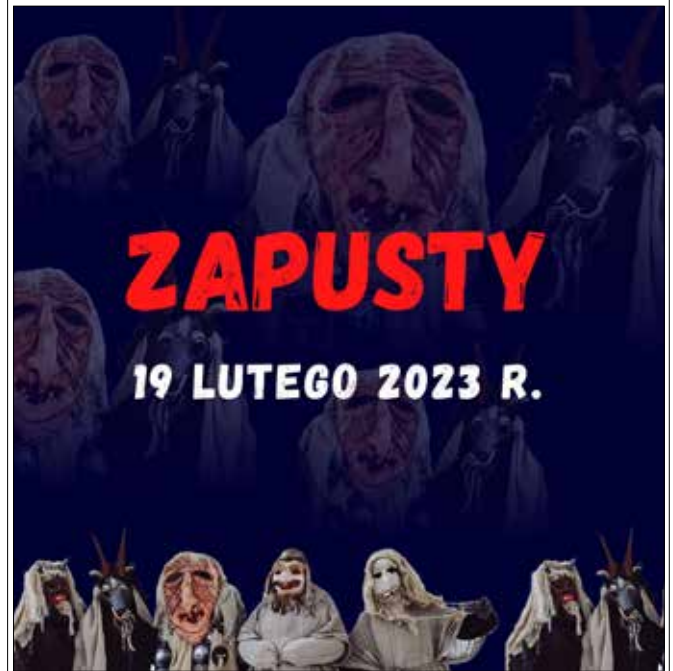
zaprasza na Zapusty, które odbędą się już **19 lutego!**
Od godz. 10.00 do 17.00 kiermasz sztuki ludowej
i rękodzieła na placu samorządowym

O godz. 14.00 koncert
w Centrum Kultury w Solecznikach
Wystąpi Zespół Tańca Ludowego PERŁA i wokaliści:
Elizabeth Olshey, Gabriela Źdanovičiūtė,
Justyna Klemiato, Zdzisław Palewicz, Jolanta Prowłocka.

Organizator:
Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego.

Sponsor:
Samorząd Rejonu Solecznickiego.

Impreza będzie filmowana i fotografowana

new MEN
Style

**Wypożyczanie i sprzedaż
garniturów męskich**

Kalvarijų 140A, Vilnius
tel. 8 645 10 020
el.p.:info@newmen.lt

www.newmen.lt

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupujemy ziemię (opuszczone i zarośnięte lasem, krzakami). Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 606 01 125

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. 8 683 73159

Skupujemy części zamienne do rosyjskich samochodów osobowych i ciężarówek. Tel. (8-5) 269 95 19, 8 698 36 995

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu.

Tel. 8 611 33 626

Skupujemy części samochodowe z pojazdów sowieckich. Tel.: 8 698 36 995

USŁUGI

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonalny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. 8 606 97 218

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa - grobowce. Renowacja mogił,

układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace.

www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. 8 677 34 202

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat.

Wilno. Tel. 8 684 30 018

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 13 euro.

Tel. 8 675 73 750

W dniach 11-12 marca Klub Komunikacyjny zaprasza do Druskiennik na odpoczynek z imprezą. Weseli muzycy, łaźnie, baseny. Aktualne informacje na stronie www.slavija.lt lub pod numerem: 866 788 489

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma“
SKUPIJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ.
WAŻY; PŁACI OD RAZU; TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery - monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

UAB „KLION” zatrudni

- Pracownika montowni opon samochodów osobowych
- Pracownika magazynu [skład] części samochodowych
- Ślusarza do remontu samochodów

Wynagrodzenie od 800 do 2000 euro

Miejsce pracy: Vilnius, Birbynių g. 4A

Inf. pod nr tel.: 8 685 04080,
e-mail.: info@klion.lt

KAWIARNIA
SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

um
UTENOS MĖSA

DROGO SKUPIJE BYDŁO
8 620 33544
Płaci od razu!

KURIER WILEŃSKI
PRENUMERATA 2023
na kolejny miesiąc oraz do końca br.
trwa do 28 dnia każdego miesiąca

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
	12 mies. – 84,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPELNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
	12 mies. – 74,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €
	12 mies. – 33,00 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr. tel. (8-5) 260 84 44
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius
kolport@kurierwilenski.lt www.kurierwilenski.lt

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Mr. White radzi
8.10	Televizier
8.20	Unia kulinarna
8.40	Film dok.
9.40	Zaczarowany świat...
9.55, 17.45	S. anim. „Stacyjkowo”
10.05	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
11.00	Moda na języki
11.20	W Polskę jedziemy
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.05	S. „Leśniczówka”
12.30	Makłowicz w podróży
13.00	Info Wilno
13.05	Bazary i bazarki
13.30	Weterynarze z sercem
13.55	Sanatorium miłości
14.45	S. „Komisariat”
15.05	S. „Rodzinka.pl”
15.30	Dobre historie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Egzamin z życia”
17.05	S. „Klan”
17.30	Zaczarowany świat...
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	S. „Dwie strony medalu”
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	Kabaretomaniacy
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Miasto skarbów”
23.45	Info Wilno
00.00	Studio Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	

8.30	Wiadomości
8.55	S. „Lipska Policja Kryminalna”
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	„Litewscy olimpijczycy”
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Niewidzialny Iran”
13.00	Dokąd dalej?
14.00, 15.00, 16.00	Wiadomości
16.30	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Debate kandydatów na burmistrzów 2023.
19.30	Nomeda przyszła w gości
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Opinia na stole!”
22.30	Wiadomości rowerowe
23.00	S. „Wikingowie”
23.45	S. „Alpejscy detektywi”
00.30	Poranny przekładaniec
	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Szeszkińska 20
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Całuję. Ruta
21.00	S. „Poważne sprawy”
21.30	Wiadomości
22.30	„Focus” komedia
00.40	S. „Czarna lista”

LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	I dokąd teraz?
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Na tropach historii
8.30	Droga
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Legends. Dziś i na zawsze
13.00	Weranda
13.30	To jest kino
14.00	Dido. „Baloise Session” 2019. koncert
15.10	Fokus
15.40	Interludium muzyczne
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	„To jest mój ogród”
17.05	S. dok. „Granice”
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	Koncert
19.30	„Nasz przyjaciel atom. Sto lat radioaktywności” film dok.
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Jan Palach” dramat
23.35	Oto kino
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
	
6.00	Seriale anim.
7.45	„Show dobrego wieczoru”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00	S. „Grzeszna kraina”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	Wiadomości TV3
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	„Gliny”

21.00	S. „Moimi oczami”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Infiltrator” dramat
00.50	S. „Chicago Fire”
	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Policja wodna”
9.25, 15.55	S. „Pies”
10.35, 18.30	S. „CSI kryminaliści”
11.25	S. „Mentalista”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Policja wodna”
17.00	Info dzień
17.30	S. „Mentalista”
19.30	S. „FBI”
20.30	Ale numer!
21.00	„Łowca błyskawic” thriller
22.55	„Amerykanin” film fab.
	
5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”
7.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ślad”
11.00	S. „Tajemnice”
12.00	„Linie przecięcia”
12.30	S. dok. „Azja 3600”
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30, 23.30	Oponenci
17.30	S. dok. „Służba ratunkowa 9”
18.20	Sport. Pogoda
18.30, 23.00	Anatomia mieszkania
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
21.25	S. „Tajemnice”
22.50	Sport. Pogoda

	
5.40	S. „Przekleci”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Gwiazdy lombardu”
9.00	„Zwiadowca przeszłości”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Jedyny mężczyzna na Ziemi”
13.00	„Masterchef”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00	S. „Wojny gangów”
22.00	„Mythica: Żelazna korona” film fab.
00.25	S. „Bosch”
	
6.00	S. „Nieśmiertelnik”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Kadin”
11.00	S. „Danni Lowinski”
12.00, 19.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieńmy się żonami”
18.00	S. „Nieśmiertelnik”
21.00	„Bękart Neapolu”
23.10	„Purpurowe rzeki” detektyw
01.15	S. „Spirala”
	
6.15	S. „Przysięga”
7.05	S. „Wspaniałe

8.00 „stulecie” Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	21.00 komedia „Konwój” film sensac.	10.10 „Minęła 9.” 10.40 Plan dnia 11.30 Serwis Info Dzień 13.00 Info Raport 14.30 Serwis Info Dzień 16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura) 18.00 „Teleexpress” 18.15 „Teleexpress Extra” 18.30 „O co chodzi” 19.00 Panorama 19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór 19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura) 20.30 Wiadomości 21.00 Gość Wiadomości 21.15 „Minęła 20.” 22.00 „Nie da się ukryć” 22.50 „W tyle wizji” 23.30 „W tyle wizji Extra” 00.00 Info Wieczór 00.30 „W akcji”	15.55 „Giganci historii” 16.40 „Marzyciele” 17.15 S. „Bodo” 18.10 S. „Pogranicze w ogniu” 19.10 „Było, nie minęło” 19.35 „1863 Równość, Wolność, Niepodległość” 20.00 Informacje kulturalne 20.15 „Był taki dzień” 20.20 S. „Korona królów” 20.45 „Filantrop. Erazm Jerzmanowski” film dok. 21.10 „Polscy seryjni” 22.10 „Maksymilian Kolbe” film dok. 22.35 S. dok. „Irlandia - długa droga do pokoju” 23.30 S. „Mata Hari”	film dok. 14.20 „Niedziela” 14.30 Msza święta z Jasnej Góry 15.20 „100 cudownych miejsc na świecie” 15.30 „Dziewica Orleańska wg Jana Matejki” film dok. 16.20 „10 obrazów z życia Prymasa” film dok. 16.50 „Ma się rozumieć” 17.00 Informacje dnia 17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat” 17.35 „Zew natury” 18.05 „Akademia pro-life” 18.10 „Robi” film dok. 18.30 „Odpowiedzialni za Kościół” 19.05 Informacje dnia 19.15 „Rozmowy niedokończone” 20.30 S. anim. 21.00 Informacje dnia (wydanie główne) 21.20 Modlitwa różańcowa 21.50 „Głos Polski” 22.00 Apel Jasnogórski 22.20 Informacje dnia 23.00 „Abel z boiska” film fab. 00.40 „Cena życia” reportaż
8.30 „Pełnia Wiary” 9.00 Wiadomości 9.10 „Kwadrans polityczny” 9.25 „Informacje kulturalne” 9.40 S. „Ranczo” 10.45 S. „Komisarz Alex” 11.40 S. „Ojciec Mateusz” 12.30 S. „Leśniczówka” 13.00 Wiadomości 13.10 „Agrobiznes” 13.35 „Rok w ogrodzie Extra” 13.55 „Najpiękniejsze wyspy świata” 15.00 S. „Wspaniałe stulecie” 16.00 Wiadomości 16.20, 21.15 „ALARM!” 16.35 „Gra słów. Krzyżówka” 17.05 S. „Przysięga” 18.00 „Teleexpress” 18.15 „Jaka to melodia?” 18.55 S. „Klan” 19.20 S. „Leśniczówka” 20.00 „Jeden z dziesięciu” 20.30 Wiadomości 21.35 S. „Ojciec Mateusz” 22.30 „Sprawa dla reportera” 23.30 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	23.00 „Informacje kulturalne” 23.25 „Stepowanie po amerykańsku” film dok. 00.35 „Kobieta idzie na wojnę” film fab.	22.00 „W akcji” 		
12.30 S. „Leśniczówka” 13.00 Wiadomości 13.10 „Agrobiznes” 13.35 „Rok w ogrodzie Extra” 13.55 „Najpiękniejsze wyspy świata” 15.00 S. „Wspaniałe stulecie” 16.00 Wiadomości 16.20, 21.15 „ALARM!” 16.35 „Gra słów. Krzyżówka” 17.05 S. „Przysięga” 18.00 „Teleexpress” 18.15 „Jaka to melodia?” 18.55 S. „Klan” 19.20 S. „Leśniczówka” 20.00 „Jeden z dziesięciu” 20.30 Wiadomości 21.35 S. „Ojciec Mateusz” 22.30 „Sprawa dla reportera” 23.30 „Magazyn śledczy Anity Gargas” 00.10 „Magazyn kryminalny 997” 	7.00, 23.05 „Polonia 24” 7.30 „Słownik polsko@polski” 8.00 „Co dalej?” 8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”) 12.10 „Nad Niemnem” 12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia” 13.00 Wiadomości 13.15 S. „Blondynka” 15.00 „Cena Wyzwolenia” film dok. 16.00 Wiadomości 16.20 S. anim „Mały pingwin Pik” 16.40 S. anim. „Tajemnica szyfru Marabuta” 17.00 S. „Leśniczówka” 18.00 Teleexpress 18.20 „Stacja Innowacja” 18.45 „Szlakiem Lubelskich Sztetli” 18.55 „W obiektywie Polonii” 19.10 „Wilnoteka” 19.30 „Informacje kulturalne” 19.45 „Czym żyje świat” 20.05 „Gra słów. Krzyżówka” 20.30 Wiadomości 21.10 S. „Oficer” 23.35 „Cena wyzwolenia” film dok. 00.35 S. „Leśniczówka” 	10.10 „Minęła 9.” 10.40 Plan dnia 11.30 Serwis Info Dzień 13.00 Info Raport 14.30 Serwis Info Dzień 16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura) 18.00 „Teleexpress” 18.15 „Teleexpress Extra” 18.30 „O co chodzi” 19.00 Panorama 19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór 19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura) 20.30 Wiadomości 21.00 Gość Wiadomości 21.15 „Minęła 20.” 22.00 „Nie da się ukryć” 22.50 „W tyle wizji” 23.30 „W tyle wizji Extra” 00.00 Info Wieczór 00.30 „W akcji” 	15.55 „Giganci historii” 16.40 „Marzyciele” 17.15 S. „Bodo” 18.10 S. „Pogranicze w ogniu” 19.10 „Było, nie minęło” 19.35 „1863 Równość, Wolność, Niepodległość” 20.00 Informacje kulturalne 20.15 „Był taki dzień” 20.20 S. „Korona królów” 20.45 „Filantrop. Erazm Jerzmanowski” film dok. 21.10 „Polscy seryjni” 22.10 „Maksymilian Kolbe” film dok. 22.35 S. dok. „Irlandia - długa droga do pokoju” 23.30 S. „Mata Hari” 	film dok. 14.20 „Niedziela” 14.30 Msza święta z Jasnej Góry 15.20 „100 cudownych miejsc na świecie” 15.30 „Dziewica Orleańska wg Jana Matejki” film dok. 16.20 „10 obrazów z życia Prymasa” film dok. 16.50 „Ma się rozumieć” 17.00 Informacje dnia 17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat” 17.35 „Zew natury” 18.05 „Akademia pro-life” 18.10 „Robi” film dok. 18.30 „Odpowiedzialni za Kościół” 19.05 Informacje dnia 19.15 „Rozmowy niedokończone” 20.30 S. anim. 21.00 Informacje dnia (wydanie główne) 21.20 Modlitwa różańcowa 21.50 „Głos Polski” 22.00 Apel Jasnogórski 22.20 Informacje dnia 23.00 „Abel z boiska” film fab. 00.40 „Cena życia” reportaż
8.00 Muzyczne poranki 8.15 „Zaginione - odnalezione” 8.40 „Niedziela z...” 9.35 „Świat cyrku” film obycz. 12.00 S. „Blisko, coraz bliżej” 13.30 „Marzycielki miast” film dok. 15.15 „Awantura o Basię” film obycz. 17.15 S. „Kobieta za ladą” 18.15 „Co dalej?” 18.50 „Playtime”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek 8.10 „Jedziemy” 8.50 „Agrobiznes” 9.00 „Jedziemy dalej” 9.20 „Minęła 8.”	7.00 „Był taki dzień” 7.00 „Informacje kulturalne” 7.15 „Było, nie minęło” 7.40 „Był taki dzień” 7.45 S. „Pogranicze w ogniu” 8.40 „Podróże z historią” 9.30 „Marzyciele” 9.55 „Był taki dzień” 10.00 S. „Karino” 10.25 „Tata, a Marcin powiedział...” 10.45 „Był taki dzień” 10.45 „Wędrowiec Polski” 11.10 S. dok. „Dzika Polska” 11.40 „Tu jest Polska czyli zwrot w kontynuacji” film dok. 12.40 „Kuchnia Polskich Żydów” 13.15 S. „Wojna domowa” 13.40 „Pan major „Łupaszką” film dok. 14.10 Serial 15.00 S. dok. „Najwspanialsze latarnie morskie Irlandii” 15.50 „Był taki dzień”	6.00 „Franz Stock, apostoł pojednania” film dok. 6.55, 10.45, 14.15, 18.00, 20.25 Święty na każdy dzień 7.00 Audycja generalna papieża Franciszka w Watykanie (powt.) 8.00 „Po stronie prawdy” 8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków” 9.00 Informacje dnia 9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia” 9.35 „Słowo życia” 9.40 „Drzwi do lasu” 10.00 „Na zdrowie” 10.20 S. anim. 10.50 Muzyczne chwile 11.00 Informacje dnia 11.15 „Rozmowy niedokończone” 12.25 „Myśląc Ojczyzna” 12.35 „Przyroda i ludzie” 13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański 13.03 Informacje dnia 13.20 „Powinowactwa duchowe”	5.00, 13.00, 20.00 Fani czterech kółek 9.00 Jak to jest zrobione? 10.00 Skarby z szopy 10.30 Walka o bagaż 11.00 Morze złota 12.00 Łowcy staroci 14.00 Gwiazdorskie fury 17.00 Skarby z szopy 17.30 Walka o bagaż 18.00 Łowcy staroci 19.00 Jak to jest zrobione? 19.30 Jak to działa? 21.00 Łowcy staroci 22.00 Łowcy staroci: renowacje 23.00 Obrońcy zabytków 00.00 Łowcy staroci

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Przystanek slow food
8.25	Wilnoteka
8.40	Wojciech Cejrowski - bosko przez świat
9.30	S. anim. „Reksio”
9.35	Supelkowe ABC
10.00	Gra słów
10.25	Słownik polsko@polski
10.50	Res Poloniale
11.15	Przyrodnik na tropie
11.45	S. „Dwie strony medalu”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Okrasa łamie przepisy
13.00	Info Wilno
13.05	Wilnoteka
13.20	Goodbye Soviet Union
14.25	Kabaretomaniacy
15.10	S. „Rodzinka”
15.35	Rola życia
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Na dobre i na złe”
17.15	S. „Klan”
17.35	Supelkowe ABC
17.55	Uzdrowisko
18.20	Unia kulinarna
18.40	Z Historią na Ty
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.30	S. „Ranczo”
20.30	Wiadomości
21.00	„Kochankowie mojej mamy” komediodramat
22.40	Polacy Światu
22.45	Informacje kulturalne
23.05	S. „Ojciec Mateusz”
23.50	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Lipska Policja

Kryminalna”	
9.40	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Litewscy olimpijczycy
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	„Sekret łabędzi” film dok.
13.00	Wyprawa Narodowa po Wilii
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.30	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Debata kandydatów na merów 2023
19.30	Moja piosenka
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Złoty umysł
22.45	„Skyfall” thriller
01.05	„W ułamku sekundy” dramat
	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.30	S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Poważne sprawy”
11.00	Całuję. Ruta
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Bądź moim słońcem”
15.30	S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
21.00	„Król Artur: Legenda miecza” film fab.
23.25	„Seks w wielkim mieście 2” komedia
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Nomeda przyszła w gości

7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Wyprawa Narodowa
8.30	Menora
9.00	Dzień dobry
11.30	Śniadanie u sąsiada
12.00	Zbliżenie
13.00	Zacznij od siebie
13.30	Pole bitwy
14.00	„Jazz Kaunas 2022”
15.25	Pełnia LRT OPUS
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	„Nasz przyjaciel atom. Sto lat radioaktywności” film dok.
17.30	Procesy
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Euromaxx
19.00	Dzień Kultury
19.30	Euroliga Na LRT
19.45	„Žalgiris”- „Baskonia”
22.00	„Złodziej szczygłów” komedia
23.30	„7 dni Kowna”
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)
	
6.00	Seriale anim. „Gliny”
7.45	„Gliny”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00	S. „Grzeszna kraina”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
17.55	„Pomysł na dom z IKEA”
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Rio 2” film anim.
21.20	„Dzień Niepodległości 2” dramat
00.20	„Walentynki jeden” komedia
	
6.00	S. „Nieśmiertelny”

7.00,	13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Policja wodna”	
9.25,	15.55	S. „Pies”
10.35,	18.00	S. „CSI kryminaliści”
11.35	S. „Mentalista”	
12.30	S. „Nieśmiertelny”	
14.50	S. „Policja wodna”	
17.00	Info dzień	
17.30	S. „Mentalista”	
19.30	Wrestling	
21.30	„Snajper. Dziedzictwo” thriller	
23.35	„Łowca błyskawic” thriller	
		
5.30,	13.00	Nowy dzień
6.30	„Realna mistyka”	
7.30	„Linie przecięcia”	
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”	
9.00	S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00	S. „Ślad”	
11.00	S. „Tajemnice”	
12.00	Życie w biznesie	
12.30,	18.30	S. dok. „Azja 3600”
14.00,	0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	„Realna mistyka”	
16.00,	18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda	
16.30,	23.30	Godzina TV Wolność
17.30	S. dok. „Służba ratunkowa 9”	
18.20	Sport. Pogoda	
19.30,	23.00	Pół godziny z Valatką
20.00,	22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda	
20.50	S. „Jasnowidz”	
21.25	S. „Tajemnice”	
22.50	Sport. Pogoda	
		
5.40	S. „Przekłęci”	
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”	
8.30	„Gwiazdy lombardu”	
9.00	„Przewodnik budowlany”	
9.30	S. „Semafor”	
10.30	S. „Simpsonowie”	
11.30	„Gra z Ellen”	

12.30	S. „Jedyny mężczyzna na Ziemi”	
13.00	„Masterchef”	
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”	
15.00	S. „CSI. NY”	
16.00	S. „Hawaii 5.0”	
18.00	S. „Semafor”	
19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”	
20.00	„Gliny”	
21.00	Wiadomości	
22.00	„Eddie zwany Orłem” komedia	
00.15	„Mythica: Żelazna korona” film fab.	
		
6.00	S. „Nieśmiertelnik”	
7.00,	17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”	
9.00	S. „Zranione serce”	
10.00	S. „Kadin”	
11.00	S. „Danni Lowinski”	
12.00,	19.00	S. „Moje życie to mordęga”
13.00,	20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Zatoka serc”	
15.00	S. „Anupamaa”	
16.00	„Zamieśmy się żonami”	
18.00	S. „Nieśmiertelnik”	
21.00	S. „McDonald i Dodds”	
22.55	„Pod jednym dachem z mordercą” thriller	
00.45	S. „Bękarty Neapolu”	
		
6.10	S. „Przysięga”	
7.00	S. „Wspaniałe stulecie”	
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	
8.30	„Agape”	
9.00	Wiadomości	
9.10	„Kwadrans polityczny”	
9.25	„Informacje kulturalne”	
9.40	S. „Ranczo”	
10.40	S. „Komisarz	

Alex"	7.00, 23.05 „Polonia 24”	(20.15 Info Kultura)	19.55 „Był taki dzień”	16.50 „Ma się rozumieć”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	7.30 „Zakochaj się w Polsce”	20.30 Wiadomości	20.00 Informacje kulturalne	17.00 Informacje dnia
12.30 S. „Leśniczówka”	8.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat”	21.00 Gość Wiadomości	20.15 „Korona królów”	17.10 „7. sakrament”
13.00 Wiadomości	8.30 „Pytanie na śniadanie”	21.15 „Forum”	20.40 „Ex Libris”	17.40 „Prosto o gospodarce”
13.10 „Agrobiznes”	(11.35 „Panorama”)	22.00 „Nie da się ukryć”	21.00 S. „Zdrajca”	18.00 „Czerwony Dwór” reportaż
13.35 „Magazyn Rolniczy”	12.10 „Alfabet Andrzeja Dobosza”	22.50 „W tyle wizji”	22.00 „Morze Hallera” film dok.	18.30 „Geopolityka”
13.55 „Najpiękniejsze wyspy świata”	12.30 S. „Ja to mam szczęście!”	23.30 „W tyle wizji Extra”	22.45 „Giganci nauki”	18.55 „Poczet wielkich Polaków”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	13.00 Wiadomości	00.00 Info Wieczór	22.55 „Serce dla Polski” film dok.	19.00 Modlitwa Anioł Pański
16.00 Wiadomości	13.15 S. „M jak miłość”	00.30 „W akcji”	23.55 S. dok. „Nadmorskie miasta”	19.05 Informacje dnia
16.20, 21.15 „ALARM!”	15.00 „Giganci nauki”			19.15 „Westerplatte Młodych”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	16.00 Wiadomości	7.00 „Był taki dzień”	6.00 „Góra św. Michała” film dok.	20.00 Msza Święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i Ojczyzny
17.05 S. „Przysięga”	16.20 S. anim. „Bajki Bolka i Lolka”	7.00 „Informacje kulturalne”	6.50 Muzyczne chwile	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
18.00 „Teleexpress”	16.40 S. anim. „Ferdinand Wspaniały”	7.15 „Był taki dzień”	7.05 „Filmowe życiorysy”	21.20 Modlitwa różańcowa
18.15 „Jaka to melodia?”	17.05 „Kabaretomaniacy”	7.40 S. „Pogranicze w ogniu”	7.40 „Ze szkolnej ławki”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
18.55 S. „Klan”	18.00 Teleexpress	8.40 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	22.00 Apel Jasnogórski
19.20 S. „Leśniczówka”	18.20 „Zakochaj się w Polsce”	9.05 „Podróże z historią”	9.00 Informacje dnia	22.20 Informacje dnia
20.00 „Jeden z dziesięciu”	18.55 „Polonia Express”	9.30 „Marzyciele”	9.15 „Polski punkt widzenia”	22.40 „Polski punkt widzenia”
20.30 Wiadomości	19.10 „Ola Polonia”	9.55 „Był taki dzień”	9.40 „Słowo życia”	23.00 S. „Przygody pana Michała”
21.35 „Brunet wieczorową porą” komedia	19.30 „Informacje kulturalne”	10.00 „Przystanek Historia”	9.45 S. anim.	23.30 „Niedziela”
23.20 S. „Dom pod Dwoma Orłami”	19.40 „Czym żyje świat”	10.15 S. „Karino”	10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”	23.35 „Krzyżu Święty, nade wszystko!” Historia krzyża św. Jana Pawła II” film dok.
00.20 „Transporter: Nowa moc” film akcji.	20.00 Msza Święta w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i Ojczyzny	10.40 „Tata, a Marcin powiedział...”	10.35 Święty na każdy dzień	00.25 „Ojcu Świętemu się nie odmawia...” film dok.
	20.15 Wiadomości	11.00 „Był taki dzień”	10.45 „Jestem mamą”	
7.45, 15.10 „Informacje kulturalne”	22.05 S. „Na dobre i na złe”	11.00 „Serce dla Polski. Karolina Kaczorowska” film dok.	11.00 Informacje dnia	5.00 Fani czterech kótek
8.15 „Co dalej?”	23.35 S. „Tulipan”	12.00 „Andrzej Cybulski. Bilety do szczęścia” film dok.	11.15 „Rozmowy niedokończone”	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
8.50 S. dok. „Ukraińcy”		12.55 „Kuchnia Polskich Żydów”	12.25 „Głos Polski”	10.00 Skarby z szopy
9.50 „Playtime” komedia	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	13.20 S. „Wojna domowa”	12.35 „Europejska perła baroku” reportaż	10.30 Walka o bagaż biskupa Czesława Kaczmarka” reportaż
12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”	8.10 „Jedziemy”	13.45 „1863 Równość, Wolność, Niepodległość”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	11.00 Morze złota
13.30 „Stepowanie po amerykańsku” film dok.	8.50 „Agrobiznes”	14.15 Serial	13.03 Informacje dnia	12.00 Łowcy staroci
15.40 „Wielki bieg” dramat	9.00 „Jedziemy dalej”	14.55 S. dok. „300 milionów lat”	13.20 „Przeszedł czyściec na ziemi - historia księdza biskupa Czesława Kaczmarka” reportaż	13.00 Fani czterech kótek
17.30 S. „Kobieta za ladą”	9.20 „Minęła 8.”	15.55 „Był taki dzień”	14.20 Muzyczne chwile	17.00 Skarby z szopy
18.30 „Res Poloniae”	10.10 „Minęła 9.”	16.00 „Giganci nauki”	14.30 Msza święta z Jasnej Góry	17.30 Walka o bagaż
19.05 „Oskar i pani Róża” film fab.	10.40 „W Kontrze”	16.45 „Marzyciele”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”	18.00 Łowcy staroci
21.00 „Falstaff” film fab.	11.30 Serwis Info Dzień	17.15 S. „Hotel pod żyrafą i nosorożcem”	15.30 „Zrozumieć Antycywilizacje”	19.30 Jak to działa?
23.05 „Informacje kulturalne”	13.00 Info Raport	18.00 „Giganci nauki”	15.55 „Słowo życia”	20.00 Fani czterech kótek
23.30 „Kobiety za kamerą”	14.30 Serwis Info Dzień	18.25 S. „Pogranicze w ogniu”	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	21.00 Niebezpieczna wygrana
00.45 „Teatroteka - Słabi”	16.30 Info Dzień	19.25 „Podróże z historią”	16.20 „Mocni w wierze”	22.00 Brudna robota
	(16.45 Info Kultura)			23.00 Wyprawa w nieznanne
	18.00 „Teleexpress”			00.00 Łowcy staroci
	18.15 „Teleexpress Extra”			
	18.30 „O co chodzi”			
	19.00 Panorama			
	19.20, 22.25 Serwis Info Wieczór			
	19.35 „O tym się mówi”			

	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	S. „Na sygnale”
8.45	Rok w ogrodzie
9.05	Nowe spojrzenie
9.30	Wilno łączy!
9.45	Smaki świata
10.10	S. „Dziewczyna i chłopak”
11.00	S. „Gruby”
11.30	Notacje – Włodzimierz Nahorny
11.40	S. „Plebania”
12.30	Wielcy Polacy, wielkie historie
13.20	Historia jednego obrazu
13.30	Giganci historii
14.15	Wojciech Cejrowski - bosy przez świat
15.10	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.00	Całkiem niezła historia
17.15	Kobiety w drodze
17.40	Moda na język polski
18.05	S. „Remiza”
18.55	Polska z Miodkiem
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Co się dzieje?
20.10	Terytoriali
20.25	Zapomniani, odzyskani
20.30	Wiadomości
21.00	The Voice Senior
22.15	Hity i historie gwiazd
22.30	The Voice Senior
23.45	„Moja krew” dramat
00.20	Informacje kulturalne
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Drogi. Samochody. Ludzie
6.30	Opinie na stół

7.30	Moja piosenka
8.30	Nie mam tylu lat
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.30	10.30 11.30 Wiadomości
12.00	S. dok. „Geniusze wśród zwierząt”
12.55	S. dok. „Najbardziej malownicze rejsy rzeczne na świecie”
13.45	S. „Endeavour: Sprawy młodego Morsa”
15.15	Euromaxx
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Okno na władzę
19.30	Styl
20.30	Panorama
21.00	Eliminacje krajowe Eurowizji
22.50	„To już koniec” dramat
00.15	„Szczygiel złodziej” komedia
	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
6.30	Filmy anim.
9.00	„Jak zostać czarodziejem” film anim.
10.50	„Transformers” film fab.
13.50	„Kroniki Spiderwick” film fab.
15.40	„Footloose” komedia
17.55	W świecie zwierząt
18.30	Wiadomości
19.30	„Shrek Trzeci” film anim.
21.15	„Dorwać byłą” komedia
23.30	„Między nami swingersami” komedia
	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Nasi pupile
6.30	Dzieci Tysiąclecia
7.25	Złoty umysł
8.30	Poranny przekładaniec

9.00	Zacznij od siebie
9.30	Żyjmy czystiej
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Zeszyt wileński
11.00	Jesteśmy z Ukrainy
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	W sercu Litwin
13.30	Gen ciekawości
14.00	Prognoza
14.30	„Restauratorzy”
15.00	„Spacerzy”
15.30	Fenomen Tymczasowej Stolicy
16.00	Euromaxx
16.30	Weranda
17.00	S. dok. „Sztuka kosmosu”
17.30	S. dok. „Ludzka skala”
18.00	S. dok. „Granice”
19.00	Legendy
20.00	Oto kino
20.30	Panorama
21.00	„Lansky” dramat
23.00	„LP. Baloise Session 2018” koncert
	
6.00	Seriale anim.
9.00	„Na zdrowie!”
9.30	„Historie sukcesów”
10.00	„Kuchenne historie”
10.30	„Smacznie aż strach”
11.00	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.30	S. dok. „Kosmos”
12.35	„Dobry rok” komedia
15.00	„Zakonnica w przebraniu 2” komedia
17.20	Wcielenie
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„galvOK”
21.30	„Duma i uprzedzenie” dramat
00.00	„Walentynki za drzwiami” komedia
	

6.00	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00	S. dok. „Podwodny wszechświat”
8.00	Ale numer!
9.00	Wyścig przez świat
10.15	S. dok. „Poza kontrolą”
11.25	S. dok. „Podwodny wszechświat”
12.00	„Vitas Gerulaitis Cup” Stowarzyszenia Zawodowych Tenistów
16.00	Osobowości narodowej pracy
17.00	Mistrzostwa LKL „Rytas”- „Gargzdai”
19.30	„Maska”
22.00	„Poszukiwany: Steve McQueen” thriller
23.55	Wrestling
	
6.00	S. „Nie wyrzekaj się”
8.00	Nadmorskie latarnie
8.30	W cieniu mężczyzn
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	Pierwszy raz. 60 +
10.30	S. dok. „W imię bezpieczeństwa”
11.00	Pod kątem 180°
11.30	Anatomia mieszkania
12.00	S. „Ślad”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	Litewskie szkoły
17.30	O przyjemnościach łaźni
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	Paranormalne zjawiska
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
	

6.10	„Wojny magazynowe”
6.30	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
7.30	„Ekspedycja ze Stavenem Backshalem”
8.30	„Mężczyźni z gór”
9.30	„Przewoźnicy kolejowi”
10.00	„Autopilot”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	S. „Kacza dynastia”
11.30	S. dok. „Giganci epoki lodowcowej”
12.40	S. dok. „Dzika Kolumbia”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Piekielna droga”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Licytacje”
19.00	„Gra z Ellen”
20.00	„Powrót do natury”
21.00	Wiadomości
22.00	„Królestwo niebieskie” film fab.
01.00	„Eddie zwany Orłem” komedia
	
6.10	„100 lat propagandy”
6.40	„Rycerze wolności”
7.10	S. „Mol’far”
8.10	S. „Danni Lowinski”
10.10	S. „Candice Renoir”
11.20	S. „Zbrodnia doskonała”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	„Dania Mary. Łatwe i pyszne”
14.35	„Zamieńmy się żonami”
15.45	S. „Skradzione życie”
17.45	„Czerwona komnata” dramat
18.45	S. „Sprawy rodzinne”
19.45	S. „Stażystka”
21.00	S. „Vera”
22.55	Dramat
	

6.10 S. „Szatan z siódmej klasy”	17.30 „Róża” film fab.	Extra”	16.45 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
7.00 „Magazyn Ekspresu Reporterów”	18.30 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”	18.30 „Studio Wschód”	16.50 „Giganci nauki”	13.03 Informacje dnia
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry	19.15 „Chleb, miłość i zazdrość” komedia	19.00 Panorama	17.10 Historia w ożywionych obrazach	13.20 „Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisane” reportaż
8.40 „Rok w ogrodzie”	21.00 „Rain Man” dramat	19.20 Serwis Info	17.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	13.50 „7. sakrament”
9.20 „wojsko-polskie.pl”	23.45 Spirit of Łódź Music Festival - Nancy Vieira	19.30 „Kobięcym okiem”	17.30 S. dok. „300 milionów lat”	14.20 „Ocalić od zapomnienia”
9.45 „Pełnosprawni”	00.50 S. „I nie było już nikogo”	20.00 „Między słowami”	18.30 „Morze Hallera” film dok.	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
10.20 „Sprawa dla reportera”		20.30 Wiadomości	19.15 S. „Chłopi”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”
11.20 „Fascynujący świat”	7.00 „Polonia 24”	21.00 Gość	20.00 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	15.30 „Niedziela”
12.25 „Sanatorium miłości”	7.30 „Tacy byliśmy”	21.15 „Minęła 20.”	20.05 „Giganci historii”	15.35 „Natura obiektywnie”
13.25 „Fanfan Tulipan” film fab.	8.05 „Giganci historii”	22.00 „Nie da się ukryć”	20.50 „Informacje kulturalne”	15.50 Film anim
15.10 „Z pamięci”	8.55 „Pytanie na śniadanie”	22.15 „Śledczym okiem”	21.05 „Kalendarium Powstania Styczniowego”	16.00 „Regał”
15.25 „Okrasa łamie przepisy”	12.25 S. „Szatan z siódmej klasy”	22.50 „W tyle wizji”	21.10 „Działo się w Krakowie”	16.30 „Wierzę w Boga”
15.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	14.05 „Tacy byliśmy”	23.30 „W tyle wizji Extra”	21.15 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	16.50 Muzyczne chwile
18.00 Teleexpress	14.35 „Okrasa łamie przepisy”	00.00 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	17.00 Informacje dnia
18.30 „Jaka to melodia?”	15.05 „Na dobre i na złe”	00.25 Info Wieczór	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	17.10 „Historia PL”
19.30 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”	16.00 „Kabaret. Super Show Dwójki”		00.00 S. „Akwarium, czyli samotność szpiega”	18.00 „Z Parlamentu Europejskiego”
19.45 S. „Ojciec Mateusz”	17.00 „Kulturalni PL”	7.30 „Był taki dzień”		18.30 „Nowa ewangelizacja”
20.30 Wiadomości	18.00 Teleexpress	7.30 „Informacje kulturalne”	6.25 „On woła Cię!” reportaż	19.05 Informacje dnia
21.15 „ALARM!”	18.20 S. „M jak miłość”	7.45 „Sekrety mnichów”	7.20 „Pupil pupila. Komedia w jednym akcie” spektakl	19.15 „Rozmowy niedokończone”
21.35 S. „Komisarz Alex”	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2023”	8.00 „Wisła od źródła do ujścia” film dok.	7.55 „Pamięć Sybiru” film dok.	20.30 „Manna z nieba”
22.35 „Dzień patriotów” film akcji	20.10 „Informacje kulturalne”	8.50 „Ex Libris”	7.55 „Pamięć Sybiru” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
00.55 „Zabić Irlandczyka” film fab.	20.30 Wiadomości	9.10 „Był taki dzień”	7.55 „Pamięć Sybiru” film dok.	21.20 Modlitwa różańcowa
	21.20 S. „Wojenne dziewczyny”	9.15 „Kuchnia Jagiellonów”	8.55, 18.55 „Poczet Wielkich Polaków”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
8.00 „Czy czasem tęsknisz...”. Piosenki Henryka Rostworowskiego	22.15 „Sanatorium miłości”	9.40 S. dok. „Dzika Polska”	9.00 Informacje dnia	22.00 Apel Jasnogórski
8.50, 23.20 „Informacje kulturalne”	23.10 S. „Paradoks”	10.05 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”	9.15 „Westerplatte Młodych”	22.20 Informacje dnia
9.15 „Wydarzenie aktualne”	00.05 „Lajk!”	10.10 „Hydrozagadka” film TVP	9.55 „Słowo życia”	23.00 „Jutrzenka nadziei” film fab.
9.40 „Tamte lata, tamte dni”		11.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny	00.45 „Serce i oblicze Boga” film dok.
10.20 „Van Dyck: wielki rywal Rubensa” film dok.	7.00 Serwis Info Poranek	11.25 „Chiny. starodawne królestwo przyrody”	11.00 Informacje dnia	
11.25 S. „Przygody pana Michała”	9.30 „W Kontrze”	12.15 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	11.15 „Retrospekcja”	7.00 Jak to jest zrobione?
12.35 „Scena taneczna”	10.15 „Salon dziennikarski”	12.35 S. dok.	11.20, 14.15, 18.25, 20.25 Święty na każdy dzień	9.00 Łowcy staroci
13.10 „Z klasyką przez Polskę”	11.00 Serwis Info Dzień weekend	13.30 „Z wieszaka historii”	11.25 Muzyczne chwile	11.00 Łowcy klasyków
14.20 „Na północ od Kalabrii” film dok.	16.00 Debata TVP INFO	13.50 „Historia na ten czas”	11.40, 22.40 „Polski punkt widzenia”	13.00 Łowcy staroci: renowacje
15.40 „Oskar i pani	16.30 Info Dzień	15.05 „Polskie dziedzictwo”	12.00 „Kropelka radości”	15.00 Fani czterech kółek
	17.30 „Czym żyje świat Extra”	14.00 S. „Stulecie Winnych”		17.00 Obrońcy zabytków
	17.45 Infomed	14.45 „Jack Strong” film senasc.		19.00 Wojny hotelowe
	18.00 „Teleexpress”			20.00 Gorączka złota: Biała woda
	18.15 „Teleexpress			21.00 Klan z Alaski
				22.00 Ekstremalna Alaska
				23.00 Pojedynki Eda Stafforda
				00.00 Niebezpieczny zawód świata

TVP WILNO	
7.15	Co się dzieje?
7.35	Projekt policja
8.00	S. „Na dobre i na złe”
8.50	S. „Remiza”
9.45	Rodzinny ekspres
10.10	Detektyw Literka
10.20	S. anim. „Leo da Vinci”
10.35	Studio raban
11.00	Ziarno
11.25	Weterynarze z sercem
11.50	S. „Plebania”
12.35	Trzeci punkt widzenia
13.05	KabareTOP Story
13.20	Przyrodnik na tropie
13.45	Ewangeliarz Litewski
14.00	Transmisja Mszy Świętej
15.15	Dezertery
15.40	Unia kulinarna
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	Serial
17.15	Nowe spojrzenie
17.40	Z Historią na Ty
18.15	S. „O mnie się nie martw”
19.00	Sanatorium miłości
19.50	Wilno łączy!
20.05	Klub u redaktorów
20.30	Wiadomości
21.05	„Blizna” dramat
22.45	Informacje kulturalne
23.10	The Voice Senior
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Legendy. Dziś i na zawsze
7.00	Weranda
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Wyznania
8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Życ na wsi jest dobrze
9.30	Notatki przyrodnika
10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci Tysiąclecia

11.30	Mój najlepszy przyjaciel
12.00	S. dok. „Dzika Afryka”
12.55	„Baleary z Góry” film dok.
13.55	S. „Agatha Christie: Kryminalne zagadki”
15.30	Wiadomości
15.45	Na tropach historii
16.45	Dajmy czadu!
18.00	Drogi. Maszyny. Ludzie
18.30	Wiadomości
19.00	Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi
20.30	Panorama
21.00	S. „Ferma trolif”
22.08	„Kinofilia” film fab.
23.50	„Lansky” dramat
LRT PLUS	
6.00	S. „Laboratorium Dextera”
8.00	„Jaskiniowiec” film anim.
9.40	„Piraci” film anim.
11.25	„Siedem minut po północy” dramat
13.35	„Nacho Libre” komedia
15.25	„Czarny rycerz” komedia
17.20	Teleloto TV gra
18.30	Wiadomości
19.15	Dakar 2023
19.30	Muzyczne show
21.50	„Wonder Woman” film fab.
00.40	„Punisher” film fab.
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Filmy anim.
10.00	7 dni Kowna
10.30	Wiara i życie. Prawosławie
11.00	Drogi
11.30	Menora
12.00	Niedzielne myśli
12.30	Msza Święta z katedry wileńskiej
13.40	Szkoła kreatywności
13.50	Bajki Hansa Christiana

Andersena	
14.50	„Najwspanialsza rzecz” film anim.
15.15	„Mały gangster” film fab.
17.00	Zbliżenie
18.00	Wyznania
18.30	Dzień Kultury
19.00	„Jazz Kowna 2022”
20.30	Panorama
21.00	Zimowanie z operą
21.30	„Ognisty anioł” opera
23.35	Procesy
3	
6.00	Serial anim.
8.30	S. „Simpsonowie”
9.00	„Zagroda marzeń”
9.30	„La Maistas”
10.00	„Świat według kobiet”
11.00	„Sady marzeń”
12.00	S. dok. „Zwierzęcy rodzice”
13.10	„Jak ona to robi?” komedia
15.00	„Wiek Adaline” dramat
17.20	„Litwin u Litwina”
18.20	Wiadomości TV 3
19.30	„Dobra wróżka” komedia
21.35	„John Wick” thriller
23.45	„Sezon na zabijanie” dramat
BTW	
6.00	Infokomentarze z Arnasem Mazetisem
7.00	Strongmani
8.00	Ale numer!
8.30	Róg tura
9.00	Strongmani. Litwa
10.00	S. dok. „Poza kontrolą”
11.10	S. dok. „Podwodny wszechświat”
11.45	Wyścig przez świat
13.00	„Vitas Gerulaitis Cup” Stowarzyszenia Zawodowych Tenistów

16.00	Osobowości narodowej pracy
17.00	Mistrzostwa LKL „Žalgiris”-„Labas Gas”
19.30	„Nevėžis-Optibet”-„CBet”
21.45	„Kto śmieje się ostatni?”
22.30	S. „Żywe trupy”
23.30	„Tomb Raider” film fab.
rytas.tv	
6.00	S. „Nie wyrzekaj się”
8.00	Tworząc Litwę
8.30	Akademia wsi
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	W świecie koszykówki
10.30	Życie w biznesie
11.00	Kod zdrowia
12.00	S. „Ślad”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	24/7
17.30	Pół godziny z Valatką
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Służba ratunkowa 9”
21.30	Linie przecięcia
22.00	Pół godziny z Valatką
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Ślad”
6	
6.05	„Wojny magazynowe”
6.30	„Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
7.30	„Ekspedycja ze Stevenem Backshalllem”
8.30	„Cięcie. Drewniane skarby”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„Zwiadowca przeszłości”
10.30	„E-gazas dugnas”
11.00	S. „Kacza dynastia”
11.30	S. dok. „Giganci epoki

lodowcowej”	
12.40	S. dok. „Najbardziej imponujące tańce zwierząt”
13.55	„Przetrawanie”
15.00	„Piekielna droga”
16.00	Eliminacje ME w koszykówce kobiet. Ukraina-Litwa
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Gra z Ellen”
20.00	„Powrót do natury”
21.00	Mistrzostwa NBA „Grizzlies”-„Celtics”
22.30	„NBA Action”
00.00	„Królestwo niebieskie” film fab.
1	
6.10	„100 lat propagandy”
6.40	„Wybrali Litwę”
7.10	S. „Mol’far”
8.10	S. „Danni Lowinski”
10.10	S. „Candice Renoir”
11.20	S. „Zbrodnia doskonała”
12.30	„Młodzi o 10 lat”
13.30	Pozdrowienia
15.45	S. „Skradzione życie”
17.45	„Czerwona komnata” dramat
18.45	S. „Sprawy rodzinne”
19.45	S. „Stażystka”
21.00	S. „Francuskie morderstwa”
23.05	„Niedokończony interes” komedia
00.55	„Wojna o prąd” dramat
TVP 1	
6.05	„Sprawa dla reportera”
7.00	Słownik polsko@polski
7.25	„wojsko-polskie.pl”
7.55	„Słowo na niedzielę”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium

Bożego Miłosierdzia w Łągowicach	18.15 „Niedziela z...”	18.15 „Teleexpress Extra”	20.20 „Informacje kulturalne”	Polska”
9.00 „Tydzień”	19.10 „Dziewczyny do wzięcia” film fab.	18.30 Teleexpress na deser	20.40 „Nasze Hollywood, czyli początki kina w Polsce” film dok.	17.00 Informacje dnia
9.30 „Fascynujące miejsca”	20.10 Czesław Niemen - Sopot '80	19.00 Panorama	21.30 „Korona Gór Polski”	17.10 Koncert życzeń
10.00 „Angelika i król” film przygodowy	20.35 „Muzeum Polskiej Piosenki”	19.25 „Studio Zachód”	21.55 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	17.45 Święty na każdy dzień
11.55 S. „Republika Dzieci”	21.00 „Tess” film fab.	19.50 „INFO V4+”	22.00 S. „Młody Piłsudski”	17.50 „Fide et amore: Liturgia gregoriańska” koncert
12.55 „Między ziemią a niebem”	00.00 „Informacje kulturalne”	20.05 „Głębia ostrości”	22.45 „Tajemnice początków Polski”	18.30 „Sól Ziemi”
(13.00 Anioł Pański)		20.30 Wiadomości	23.25 S. dok. „Galeria Widmo”	18.55 „Poczet wielkich Polaków”
13.45 „Misja Zambia”	7.00 „Giganci nauki”	21.00 Gość Wiadomości	23.40 „Ukryte skarby”	19.00 Modlitwa Anioł Pański
14.05 S. dok. „Inteligentne zwierzęta”	7.50 „Lajk!”	21.15 „Minęła 20.”	00.00 „Pociąg” film fab.	19.05 Informacje dnia
15.00 „Z pamięci”	8.10 S. „U Pana Boga w ogródku”	22.00 „W pełnym świetle”		19.15 „Rozmowy niedokończone”
15.10 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”	8.55 „Pytanie na śniadanie”	22.20 Serwis Info		20.25 Święty na każdy dzień
16.10 „Brunet wieczorową porą” komedia	12.05 „Misja Zambia”	22.50 „Strefa starcia”		20.30 S. anim. „Moja katolicka rodzina”
18.00 Teleexpress	12.25 „Ziarno”	00.00 Info Wieczór		21.00 Informacje dnia
18.35 „Jaka to melodia?”	12.55 „Między ziemią a niebem”	7.30 „Był taki dzień”		21.20 Modlitwa różańcowa
19.40 S. „Komisarz Alex”	(13.00 „Anioł Pański”)	7.30 „Informacje kulturalne”	6.00 „Święty Józef, w imieniu Ojca” film dok.	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
20.30 Wiadomości	13.45 „Słowo na niedzielę”	7.50 „Papież Polak” film dok.	6.55 Święty na każdy dzień	22.00 Apel Jasnogórski
21.20 S. „Dom pod Dwoma Orłami”	13.50 „Z pamięci”	8.50 S. dok. „Galeria Widmo”	7.00 „Jestem mamą”	22.20 Informacje dnia
22.20 „Sanatorium miłości”	14.00 Transmisja Mszy Świętej	9.00 Msza grekokatolicka	7.15 „Mocni w wierze”	22.40 „Retrospekcja”
23.25 „Nie cierpię walentynek” komedia	15.15 S. „U Pana Boga w ogródku”	9.55 „Sekrety mnichów”	7.45 „Guadaloupe - żywy obraz” film dok.	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”
	16.05 „Fajna Polska”	10.05 S. „Siedem życzeń”	8.40 Muzyczne chwile	22.55 Święty na każdy dzień
8.10 „Wspomnienie o Annie German” film dok.	17.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat”	10.50 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	8.45 „Ocalić od zapomnienia”	23.00 „Kamienie wołać będą” reportaż
9.00 „Nabożeństwo ewangeliczne w Grudziądzu”	17.30 „Polacy to wiedzą!”	11.15 W kotle historii	8.55 „Poczet Wielkich Polaków”	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
9.45 „Ukraińska czytanka”	18.00 Teleexpress	11.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”	9.00 „Słowo życia”	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
10.05 S. dok. „Wschodzące gwiazdy baletu”	18.20 S. „M jak miłość”	12.30, 13.20, 14.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	9.05 „Polski punkt widzenia”	00.45 Muzyczne chwile
11.15 S. „Robin z Sherwood”	19.10 „Powroty”	12.35 „Nadmorskie miasta”	9.25 Święty na każdy dzień	
12.20 „Trzeci punkt widzenia”	19.35 „Co dalej?”	13.25 S. dok. „Dzika Kanada”	9.30 „Z Parlamentu Europejskiego”	7.00 Jak to jest zrobione?
13.00 „Rain Man” dramat	20.10 „Informacje kulturalne”	14.20 „Był taki dzień”	10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński”	9.00 Fani czterech kótek
15.25 „Scena muzyczna”	20.30 Wiadomości	14.35 „Prasa donosi”	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	10.00 Jak to jest zrobione?
16.10 „Dwie Dorotki” film anim.	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	14.45 „Ada, to nie wypada!” komedia	10.15 „Manna z nieba”	11.00 Łowcy staroci
16.35 S. „Przygody pana Michała”	22.15 „Jack Strong” film sensac.	16.10 S. „Kopernik”	10.30 Msza święta z Jasnej Góry	12.00 Skarby z szopy
17.45 „Zaginione - odnalezione”	00.25 „Słownik polsko@polski”	16.55 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	11.35 „Niedziela”	14.00 Walka o bagaż
		17.00 „Polskie dziedzictwo”	11.40 S. „Próba wiary”	16.00 Obrońcy zabytków
	7.00, 10.15 Serwis Info Poranek	17.30 „Giganci historii”	12.35 „W gotowości” reportaż	18.00 Łowcy klasyków
	9.30 „W Kontrze”	18.15 S. „Chłopi”	13.00 Modlitwa Anioł Pański z Watykanu	19.00 Wojny hotelowe
	10.50 „Woronicza 17”	19.05 „Ślady - Tadeusz Gajcy” film dok.	13.15 „Papież Polak do rodaków”	20.00 Gorączka złota
	12.00, 13.30, 16.30, 17.30 Serwis Info Dzień weekend	19.50 „Portrety Wojenne. Kobiety”	14.00 „Niepodzielny” film fab.	22.00 Wiadomość z kosmosu
	13.00 „Czym żyje świat Extra”		16.00 „Wieś - to też	00.00 Pojedyunki Eda Stafforda
	16.00 Debata Senior			
	16.30 Info Dzień			
	17.00 „Okieł Wiary”			
	18.00 „Teleexpress”			

TVP WILNO	
7.00 Klub w redaktorów	
7.25 Było, nie minęło	
7.50 Starszaki	
8.15 Nowe spojrzenie	
8.40 wojsko-polskie.pl	
9.00 Terytoriali	
9.15 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny	
9.25 S. anim. „Reksio”	
9.35 eMOCje	
10.05 Gra słów. Krzyżówka	
10.25 Słownik polsko@polski	
10.55 Piosenka u Ciebie	
11.15 S. dok. „Dzika Polska”	
11.45 S. „Ranczo”	
12.30 Kuchnia Polskich Żydów	
13.00 Info Wilno	
13.05 Wilno łączy!	
13.20 Moda na język polski	
13.40 Hity wszech czasów	
14.35 Kobiety w drodze	
15.00 Muzeum Polskiej Piosenki	
15.05 S. „Rodzinka.pl”	
15.30 Polacy na świecie	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Czas honoru”	
17.05 S. „Klan”	
17.30 S. anim. „Reksio”	
17.40 eMOCje	
18.05 Barwy szczęścia	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Dwie strony medalu”	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.45 Wielcy Polacy, wielkie historie	
22.45 Informacje kulturalne	
23.00 S. „Głęboka woda”	
23.45 Info Wilno	
00.05 Studio Wilno	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry, Litwo	

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
8.55 S. „Soko Leipzig”
9.40 S. „Alpejscy detektywi”
10.30 S. „Ostatni ślad”
11.15 Euromaxx
11.30 Kto i dlaczego?
12.00 S. „Życie z wulkanami”
13.00 Kuchnia Beaty
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości
16.15 S. „Z pamiętnika położnej”
17.15 S. „Wszystko dla pań”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Debata kandydatów na merów 2023
19.30 Perymetry historii
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Wikingowie”
23.45 S. „Alpejscy detektywi”
00.30 Nie mam tylu lat

6.00 S. „Laboratorium Dextera”
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
6.50 Pani chłopka
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Poważne sprawy”
10.30 KK2
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Bądź moim słońcem”
15.30 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
16.35 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Agenci” komedia
0.40 S. „Czarna lista”

LRT PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Opinię na stół
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Kuchnia Beaty
8.30 Procesy
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Co dobrego, sąsiedzie?
12.00 S. „Sztuka przestrzeni”
12.30 S. dok. „Ludzka skala”
13.00 Gen ciekawości
13.30 Prognoza
14.00 Koncert życzeń
15.35 „Litwa tańczy”
15.50 S. „Ostatni ślad”
16.35 Encyklopedia Gustawa
17.05 Dzieci Tysiąclecia Litwy
18.00 S. „Górski lekarz”
18.45 Euromaxx
19.00 Pole bitwy
19.30 „Balla. Władca Świata!” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Freddie Mercury - ostatni rozdział” film dok.
23.10 S. dok. „Granice”
00.00 Wiadomości DW (ros.)
00.15 Dziś na świecie (ros.)

6.00 Seriale anim.
8.05 „Rio 2” film anim.
10.00 S. „Mała wdowa”
11.00 S. „Poświęcę wszystko dla miłości”
12.00 S. „Grzeszna kraina”
14.00 S. „Miłość i pieniądze”
15.00 S. anim.
16.00 Wiadomości TV3
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00 Gorąco z TV 3
21.00 S. „Moimi oczami”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.30 „Najdłuższa podróż” dramat
01.05 S. „S.W.A.T.”

6.00 S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.25 S. „Policja wodna”
9.25, 15.55 S. „Pies”
11.35 Osobowości pracy narodowej
12.30 S. „Nieśmiertelny”
14.50 S. „Policja wodna”
17.00 Dzień info
17.30 S. „Mentalista”
18.30 Mistrzostwa LKL. „Neptūnas”, „Uniclub Casino-Juventus”
21.00 „Martwy świat” film fab.
22.50 S. „Żywe trupy”

rytas.tv

6.30 „Realna mistyka”
7.30 S. „Jasnowidz”
10.00 S. dok. „Służba ratunkowa 9”
11.00 S. „Tajemnice”
12.00 Pierwszy raz. 60+
12.30 Akademia wsi
13.00 Nowy dzień
14.00, 0.30 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00 „Realna mistyka”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Trzymajcie się
18.20 Sport. Pogoda
18.30 „Linie przecięcia”
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
20.00, 22.30 Reporter
20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
21.25 S. „Tajemnice”
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 Trzymajcie się

6.30 S. „Hawaii 5.0”
7.30 „Nagi instynkt przetrwania”
8.30 „Autopilot”
9.00 „E-gazas dugnas”
9.30 S. „Semafor”
10.30 S. „Simpsonowie”

11.30, 19.00 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30 S. „Jedyny mężczyzna na Ziemi”
13.00 „Masterchef”
14.00 S. „Nagi instynkt przetrwania”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Hawaii 5.0”
18.00 S. „Semafor”
20.00 S. „Ostatni prawdziwy mężczyzna”
21.00 S. „Wojny gangów”
22.00 „Skradziona córka” dramat
00.00 „Koszmarnie minionego lata” thriller

6.00 S. „Nieśmiertelnik”
7.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”
9.00 S. „Zranione serce”
10.00 S. „Kadin”
11.00 S. „Danni Lowinski”
12.00, 19.00 S. „Moje życie to mordęga”
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Zatoka serc”
15.00 S. „Anupamaa”
16.00 „Zamieśmy się żonami”
17.00 „Rodzinne melodramaty”
18.00 S. „Nieśmiertelnik”
21.00 S. „Pacific Criminal”
23.20 S. „Francuskie morderstwa”
01.20 S. „Spirala”

TVP 1

6.10 S. „Przysięga”
7.00 S. „Wspaniałe stulecie”
8.00 Transmisja Mszy Świętej
8.30 „Studio Raban”
9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadrans polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”

9.40 S. „Ranczo”	Wiśniewski padł” film fab.	10.40 Plan dnia	16.00 „Giganci historii”	15.30 „Pierre Teilhard de Chardin” film dok.
10.45 S. „Komisarz Alex”	01.05 „Scena muzyczna”	11.30 Serwis Info Dzień	16.45 „Był taki dzień”	16.25 „Ostatni rzeźbiarz w szkłe” reportaż
11.40 S. „Ojciec Mateusz”		13.00 Info Raport	16.50 „Marzyciele”	16.50 „Ma się rozumieć”
12.30 S. „Leśniczówka”	7.00 „Polacy to wiedzą!”	14.30 Serwis Info Dzień	17.10 S. „Hotel pod żyrafą i nosorożcem”	17.00 Informacje dnia
13.00 Wiadomości	7.30 „Young orthodox”	16.30 Info Dzień (16.45 Info Kultura)	17.55 S. „Pogranicze w ogniu”	17.10 „Sanktuaria polskie”
13.10 Agrobiznes	7.50 „Rok 1982. Kalendarium”	18.00 „Teleexpress”	18.55 „Flesz historii”	17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
13.40 „Rok w ogrodzie Extra”	8.00 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”	18.15 „Teleexpress Extra”	19.10 „Pióro i rewolwer” film dok.	18.00 „Na łowy”
13.55 S. dok. „Inteligentne zwierzęta”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 Panorama)	19.00 Panorama	19.35 „Lena na Bałkanach”	18.30 „Zwycięskie Powstanie Wielkopolskie” reportaż
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”	12.05 „Zoom Polonii”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	20.00 „Informacje kulturalne”	18.45 Muzyczne chwile
16.00 Wiadomości	12.10 „Polonia Express”	19.35 „O tym się mówi” (20.15 Info Kultura)	20.15 S. „Korona królów”	18.55 „Poczet wielkich Polaków”
16.20, 21.15 ALARM!	12.30, 17.30 S. Barwy szczęścia”	20.30 Wiadomości	21.05 „Historia w postaciach zapisana”	19.05 Informacje dnia
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.00 Wiadomości	21.00 Gość Wiadomości	22.50 „Senator” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
17.05 S. „Przysięga”	13.15 S. „Wojenne dziewczyny”	21.15 „Minęła 20.”	23.55 „Piotr Szczepanik. Koniec świata kormoranów” film dok.	20.30 S. anim.
18.00 „Teleexpress”	14.10 S. „Ojciec Mateusz”	22.00 „Nie da się ukryć”		21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
18.15 „Jaka to melodia?”	15.00 „Co dalej?”	22.50 „W tyle wizji”.	6.30, 8.35 Reportaż	21.20 Modlitwa różańcowa
18.55 S. „Klan”	15.40 „Polacy na ratunek Żydom”	23.30 „W tyle wizji Extra”	7.00 „Ze szkolnej ławki”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
19.20 S. „Leśniczówka”	16.00 Wiadomości	00.00 Info Wieczór	7.00 „Aktywna zima”	22.00 Apel Jasnogórski
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.20 „Figu Migu na planecie Czochras”	00.30 „W akcji”	8.10 „Poczet wielkich Polaków”	22.20 Informacje dnia
20.30 Wiadomości	16.35 „Zwierzaki Czytaki”		8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	22.40 „Polski punkt widzenia”
21.30 S. „Korona k rólów. Jagiellonowie”	17.00 S. „Leśniczówka”	7.00 „Był taki dzień”	9.00 Informacje dnia	23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
22.05 „Teatr Telewizji - A planety szaleją”	18.00 Teleexpress	7.05 „Informacje kulturalne”	9.15 „Więś - to też Polska”	23.30 „Od zmiernych do świtu” film dok.
23.20 „Korea - kraj pod presją” film dok.	18.20 „Słownik polsko@polski”	7.15 „Było, nie minęło”	10.15 „Słowo życia”	00.10 „Fatima - znak nadziei” reportaż
	18.55 „Kamperem po Południu”	7.40 S. „Pogranicze w ogniu”	10.20 Muzyczne chwile	
8.00 „Muzyczne poranki”	19.15 „Polacy Światu”	8.35 „Był taki dzień”	10.30 S. anim.	6.00, 13.00, 20.00 Fani czterech kółek
8.25, 22.40 „Informacje kulturalne”	19.30 „Informacje kulturalne”	8.40, 20.40 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”	10.55, 20.25 Święty na każdy dzień	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
8.55 „Co dalej?”	19.45 „Czym żyje świat”	9.05 „Podróże z historią”	11.00 Informacje dnia	10.00 Skarby z szopy
9.40 „Wydarzenie aktualne”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.35 „Marzyciele”	11.15 „Rozmowy niedokończone”	10.30 Walka o bagaż
10.10 „Chleb, miłość i zazdrość” komedia	20.30 Wiadomości	9.55 „Był taki dzień”	12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”	11.00 Morze złota
12.00 S. „Blisko, coraz bliżej”	21.20 S. „Młody Piłsudski”	10.00 S. „Karino”	12.30 „Testament Miłości Jana Pawła II w Elku” (1) reportaż	12.00 Łowcy staroci
13.25 „Reżyserzy”	22.55 „Zoom Polonii”	10.25 „Tata, a Marcin powiedział...”	13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański	14.00 Gorączka złota
14.20 „Latawiec” film anim.	23.05 „Polonia 24”	10.40 „Morze Hallera” film dok.	13.03 Informacje dnia	17.00 Skarby z szopy
14.55 „Historia kina w Popielawach” film obycz.	23.35 „Korona Gór Polski”	11.25 S. dok. „Wszystkie kolory świata”	13.20 S. „Przygody pana Michała”	17.30 Walka o bagaż
16.45 S. „Kobieta za ladą”		12.20 „Z wieszaka historii”	13.50 „Moja Fatima” film dok.	18.00 Łowcy staroci
17.50 „Trzeci punkt widzenia”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	12.45 „Kuchnia Polskich Żydów”	14.20 Muzyczne chwile	21.00 Wyprawa w nieznanne z Edem Staffordem
18.25 „Księstwo” film obycz.	8.10 „Jedziemy”	13.15 S. „Wojna domowa”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	22.00 Nagi instynkt przetrwania
21.00 „Winni” film fab.	8.50 „Agrobiznes”	13.40 S. dok. „Dzika Kanada”	15.20 „100 cudownych miejsc na świecie”	00.00 Łowcy staroci
23.05 „Czarny Czwartek. Janek	9.20 „Minęła 8.”	14.35 „Wolna Rzeczpospolita Łupkowska” film dok.		
	10.10 „Minęła 9.”	15.30 „Nie taka prosta historia”		

Zapraszamy na serial przygodowy Wojciecha Fiweka

Bohaterami filmowej opowieści są uczniowie siódmej klasy, rozpoczynający właśnie naukę w nowo otwartej szkole w małym miasteczku na ziemiach odzyskanych, tuż po zakończeniu wojny. Do urokliwego zakątka przybywa rodzina Łazanków. Maciek otrzymuje od kolegów przezwisko Gruby. Stopniowo zdobywa ich sympatię i szacunek, a szczególnie zaprzyjaźnia się z Piotrkim i Kowalem.

Jeden z najpopularniejszych seriali dla młodzieży

Serial zrealizowany na podstawie powieści Aleksandra Minkowskiego pt. „Gruby”, wyróżniony nagrodą Ministra Oświaty i Wychowania w kategorii filmów dla dzieci starszych na III Ogólnopolskim Festiwalu Filmów dla Dzieci i Młodzieży w Poznaniu.

Pierwszy odcinek serialu „Gruby” w TVP Wilno w sobotę, 11 lutego, o godz. 11.00.

twpwilno@tvp.pl

[@tvpwilno](https://www.facebook.com/tvpwilno)

wilno.tvp.pl